

THE VOICE OF SLOVENIA

informativni center avstralija - novice iz slovenije, o slovencih v avstraliji in po svetu
information centre australia - news from slovenia, about slovenians in australia and around the world
ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE, ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI, ZA VSE SLOVENCE!

Leto 7 / št.148 15.8.1999 - \$ 4.00

Sydney - Australia

<http://www.glasslovenije.com.au>

Srečanje z veterani Snowyja in podelitev spominskih priznanj v Klubu Triglav Sydney

Skupina bivših slovenskih delavcev SMS s predstavnico Snowy Mountains Authority iz Coome Josephine Kneipp Foto: F.A.

Vse bliže k promocijski akciji OI Sydney 2000

Slovenija skupaj z avstralskimi Slovenci
Vesna Nahtigal in prof. Vladimir Pezdirc iz Slovenije ter Alfred Brežnik, ataše slovenske olimpijske reprezentance predstavili delovno verzijo Centra za promocijo turizma Slovenije in Olimpijskega komiteja Slovenije

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE, STANKA GREGORIČ, FLORJAN AUSER/- od 19. do 26. julija sta se mudila v Sydneju Vesna Nahtigal, vodja sejemskih projektov pri Centru za promocijo turizma Slovenije in na novo postavljena direktorica Slovenske hiše v času olimpijskih iger Sydney 2000 ter prof. Vladimir Pezdirc, direktor Oddelka za oblikovanje pri Akademiji za likovno umetnost in direktor podjetja Qadrat Design. Skupaj z Alfredom Brežnikom sta naredila prve korake do temeljnih izhodišč ambicioznega projekta, ki naj bi v času športnih tekmovanj na olimpijskih igrah Sydney 2000 predstavil mlado in moderno slovensko državo z vsemi njenimi značilnostmi (kulturno, turizmom, kulinariko, gospodarstvom, dediščino itd.) kakor tudi avstralske Slovence in njihove dosežke.

Prišli so tudi do podrobnejših odgovorov na vprašanja kje naj bi se vse dogajalo: v Slovenski hiši in Slovenski gostilni - obe v samem centru mesta ter v prostorih slovenskega verskega središča in v obeh slovenskih društvih. Premične slovenske stojnice z informatorji naj bi bile po mestu, prav tako pa še nekaj punktov vrelca Radenske, ki bi se delila mimoidočim zastonj. Vse slovenske točke različnih dogajanj naj bi bile povezane z manjšimi avtobusi. Vmes kulturni vložki (gostovanje jazz ansambla, tria Čiko, Vlada Kreslina in narodno-zabavnega ansambla iz Slovenije, narodne noše pa tudi nastopi avstralskih slovenskih pevskih in folklornih skupin itd.) Več na str. 11

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE - Prvo srečanje bivših delavcev na Snowy Mountains Scheme v okviru projekta "Slovenci v Snowyu - predno nam uide čas" je potekalo v Klubu Triglav. Priznanja je prejelo okoli šestdeset bivših delavcev na tem hidroenergetskem projektu. Priznanja so bila izročena tudi sorodnikom pokojnih. Več v tej številki.

Več srečanj Slovencev iz Snowya

Vsi bivši delavci na projektu Snowy Mountains Scheme ste vabljeni v Slovensko društvo Sydney v nedeljo, 29. avgusta 1999 ob 13.00 uri na PLES VETERANOV SNOWYJA

Spominska priznanja bo veteranom Snowyja podelila Olya Booyar, direktorica radijskih oddaj SBS radia

V Melbourneu bo srečanje v Verskem in kulturnem središču Kew v nedeljo, 3. oktobra ob 11.00 uri

V Coomi in Jindabynu oktobra letos srečanja in slovesnosti, dvig zastav na nove drogove

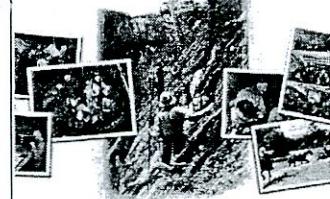
Proslava 50-letnice emigrantskega kampa GRETA

v soboto in nedeljo, 21. in 22. avgusta Za vse informacije (02) 4968 4332

Na eni najtežjih kolesarskih tekmovanj na svetu CROCODILE TROPHY '99 od Alice Springsa do Darwina tudi dva Slovenca

CANBERRA, ALICE SPRING / INFORMACIJA VELEPOSLANIŠTVO RS CANBERRA/ - V slovenski ekipi sta Jure Robič in Matic Šmon. Dirka, ki poteka prav te dni je dolga 2000 km in traja 15 dni. Sestavljena je iz 14 etap doljih 80 in 200 km. Posebno težavnost bosta našima kolesarjem predstavljalna vročina in tipično avstralski tereni. Prav zaradi tega je dirka z gorskimi kolesi, to pa pomeni da so razmere še težje. Cilj slovenske ekipe je uvrstitev med prvo trojico.

THE SETTLERS SONGS OF THE SNOWY MOUNTAINS

NOVA CD PLOŠČA
Songs of the Snowy
Izšla 16. avgusta 1999

V plesni skupini **Burn the Floor** slovenska plesalca Mojca Erbert in Bojan Fesel str.6

Zanimiva razstava **Shakespeare v gledališču Srednje Evrope med dvema vojnoma** str. 7

Izšla knjiga **Skozi ogenj in pepel** Ivanke Škop str. 7

THE SNOWY - CRADLE OF A NEW AUSTRALIA

Ivana Kobala

Predstavitev knjige organizira VELEPOSLANIŠTVO REPUBLIKE SLOVENIJE

Torek, 17. avgusta 1999 ob 15.30

v National Press Club

16 National Circuit Barton Telstra Room, Barton, Canberra
Knjigo bo predstavil **TIM FISHER**, predsednik Nacionalne stranke in bivši podpredsednik avstralske zvezne vlade

Živeli slovenski delavci in delavke, možje in žene Snowyja - leto 1999 je vaše!

Australiska turneja plesne skupine **Burn the floor** se končuje v Brisbanu in Wollongongu V skupini odličen plesni par iz Slovenije

Brez velikega pretiravanja, po 24-tih letih življenja v Avstraliji in od tega večino let tesno povezana s slovensko skupnostjo, z zadovoljstvom ugotavljam, da je projekt Florjana Auserja *Slovenci v Snowyju - predno nam uide čas*, v katerem sodelujem tudi sama, eden redkih, ki je množično prebudil avstralske rojake.

Prihajajo pisma, fotografije, medalje, izpolnjeni formularji, telefonski klici, vprašanja in razni drugi dokumenti... eno izmed pisem je prispealo iz Kanade. Celo tisti, ki nikoli niso delali na Snowyju so obljudili pomoč in pomagajo zbirati dokumente. Po izredno zanimivih srečanjih in pogovorih z bivšimi delavci na Snowyju, žal ima večina tistih, ki so vrtali v tunelih težave s sluhom, se počasi odvija film širše slovenske prisotnosti na tem gigantskem hidro-energetskem projektu, kjer so med tridesetimi drugimi narodnostmi tudi naši ljudje pustili svoja mlada leta, lepe in žalostne spomine, tragedije in oja, tudi srečne in nepozabne čase. Veliko govornikov se jih spominja s priokusom nostalgije. Ob skoraj vsakem vprašanju povedo da je bilo težko, pa tudi lepo.

Prijeten občutek me obdaja, ko živim v tako zanimivem in zgodovinskem času, v katerem lahko pri zapisovanju nekaj pripomorem tudi sama.

Bojan in Mojca v ozadju v finalnem plesu

Komajda sem se oddahnila od sobotnega odličnega popoldneva tekmovanja harmonikarjev v Klubu Triglav v Sydneyu, že sta me v nedeljo, 15. avgusta ponovno "dvignila" glasba in ples.

Burn the floor! Plesna predstava mednarodne plesne skupine štiriinštridesetih plesalcev, štirinajstih narodnosti, iz enajstih držav, ki je vadila dvanajst mesecev v Londonu, me je v sydneyškem Entertainment Centru v nedeljo, 15. avgusta tako zelo navdušila, da sem po predstavi ves večer telefonsko obveščala rojake v Wollongongu, Newcastlu in Brisbanu, da bodo nastopili v prihodnjih dneh pri njih. V plesni skupini izstopa tudi par iz Slovenije. To sta Bojan in Mojca. Predvsem Bojan se mi zdi najelegantnejši in najpostavnejši fant! Naš SLOVENEC! Oh, kako zelo sem bila ponosna, ko je odplesal eno od treh glavnih vlog v moderni izvedbi glasbe iz Bizetove opere *Carmen*. Zgodba govori o trikotniku, o dveh moških, ki se borita za eno žensko in skozi ples (rumba, flamengo, argentinski tango) in tako imenovani pasa doble) doživljata ljubezen, strast, ljubosumje in izgubo ljubljene. Videti predstavo **Burn the floor** je res enkratno življensko doživetje. Od ball room dancinga, do plesov na glasbo Glena Millerja in rock and rolla ter do drugih klasičnih in modernih plesov... vse je prepleteno z novo računalniško tehnologijo - z igro luči, reflektorjev, z odlično sceno, kostumografijo (oblačila od modnih kreatorjev *Versace do Dolce&Gabbana*), koreografijo itd. Energija in kondicija, eleganca, akrobatika mladih plesalk in plesalcev te dobesedno "vžge!" Vsi skupaj, pravzaprav vsak posebej, so doslej osvojili 410 prvih mest na plesnih tekmovanjih po svetu.

Newcastlčani, 17. in 18. avgusta si imate priložnost ogledati predstavo, Brisbančani 20. in 21. avgusta, Sydneyčani naj se vam v ponedeljek, 23. avgusta ne bo težko odpeljati v Wollongong v novi Entertainment center, Wollongončani pa tako in tako - oglejte si nekaj, česar v življenju prav gotovo še niste videli!

Vaša Stanka *Gražinič*

Pišejo nam

Spoštovani!

Rada bi se najprej predstavila, moje ime je K.K., rojena sem v Mariboru in sedaj se že nahajam 38 let v Melbourneu. Zelo rada čitam Glas Slovenije. Zanimam se tudi precej za rubriko "zdravje", ki jo objavljate na zadnji strani. Rada bi vas vprašala, če je mogoče dobiti nasvet za domaća zdravila za "stomach ulcers" in "hernio", ki se pojavi od preveč kisline v želodcu. Morda bi kdo od vaših bralcev vedel za kakšno domače zdravilo. Vsem skupaj lepo pozdrav in hvala lepa.

Katarina Knezek, Melbourne

Draga Stanka in Florjan!

Prilagam naročnino za Glas Slovenije. Čestitam k lepemu urejanju, ki ima res za vsakega nekaj in panoramo dogodkov in odmevov v naši skupnosti v Avstraliji. Želim vama tudi obilo uspeha v bodočnosti in vaju lepo pozdravljam.

Pater Valerijan Jenko, Sydney

Uredništvu Glas Slovenije

Hvala vam za vaše informativne novice. Želim vam vse najboljše in veliko uspeha v prihodnosti.

U. Irhimeh, Viktorija

Spoštovani! Mesec julij se hitro bliža kraju in tako tudi izteka moja naročnina. Hvala vam za vse novice, katere z zanimanjem preberem. Lep pozdrav

J. Prekodravac, NSW

Uredništву Glasa Slovenije!

Slovenci, ki živimo v Italiji praznemo letos visok jubilej; ustanovitev Južnega Sokola leta 1869, kasneje preimenovanega v Tržaški Sokol. Ta športno-kulturna ustanova je mnogo pomenila za ves slovenski živelj v Trstu. Priporočila je k preživetju in rasti ter ohranjanju narodne skupnosti. Zato bomo letos novembra svečano obeležili ta športno-kulturni mejnik. Informacije o prireditvah in praznovanju lahko poiščete na naši spletni strani:

[Http://space.tin.it/sport/rsusters](http://space.tin.it/sport/rsusters)
Prosimo, če bi lahko ta naslov posredovali našim slovenskim rojakom in društvom, da bi nekoliko več zvedeli o Tržašlem Sokolu. Vnaprej se vam zahvaljujemo. Za odbor 130 letnice

Rado Šusteršič, Trst, Italija

Spoštovana gospa urednica!

Sprejmite prisrčne pozdrave. Pošiljam vam naročnino za naslednje leto, če Bog da bomo še pri življenju. Želim vam za bodoče vse najboljše in vam kličem še takoj naprej. Bog z vami

S. Mersel, Vic

Spoštovana gospa urednica!

Pošiljam naročnino in darilo za: da se vam zahvalim za trud in čas kakor tudi za karizmo duha, ki jo brez vsakega videza tesnosrčnosti vlagate v jedro Glas Slovenije. Prisrčno pozdravlja

I. Legiša, Adelaide

V enem samem tednu umrli

trije prijatelji

Zaželet si je še enkrat brati

Glas Slovenije

Bili so prijatelji in odšli so eden za drugim... Melbournški Slovenci Charlie Samec, Filip Vivoda in Viktor Javornik.

Naš naročnik Viktor Javornik jebolehal polna štiri leta, pred tremi leti so mu presadili novo srce. Umrl je v ponedeljek, 2. avgusta 1999 ob 4.20 uri zjutraj, le nekaj ur potem, ko je s svojo soprogo Frido in prijatelji proslavil svoj 68. in zadnji rojstni dan. Morda le kak teden pred tem je v uredništvo Glas Slovenije poklicala soproga Frida in po-vedala, da si Viktor želi brati Glas Slovenije in da ji je rekel:

"Veš, slovenski časopis, slovensko besedo je treba podpreti..." Zaradi nekih nesporazumov ga namreč nista prejemala dva ali tri mesece. Iz uredništva smo mu še isti dan poslali časopis po expres pošti, na kar je sledilo pretresljivo pismo:

Draga Stanka, hvala vam za hitro poslan časopis. Posebna hvala za priloženo kartico (op.u.: fotografijo Sydneya, na kateri smo mu zaželeti manj bolečin in trpljenja pa tudi ozdravitev), ki jo je Viktor zelo z zanimanjem pregledoval. S solzami v očeh je prav po tihu spregovoril: "... Če bi bili vsi Slovenci taki bi nam bilo še lepše v tujini..." Gospa Stanka, Viktorjevo stanje se ni nič spremenilo... vse je v Božjih rokah... Prisrčne pozdrave od Viktorja in Fride

Rožni venec za Viktorja so zmolili v slovenski cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew v petek, 6. avgusta, v soboto je bila pogrebna maša, pokopan pa je v Rušah pri Mariboru. "BIL JE DOBER ČLOVEK!" nam je dejala žalostna soproga Frida.

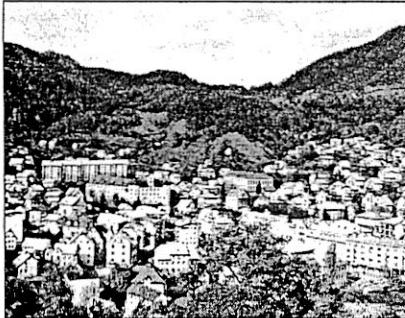
Fridi Javornik, sorodnikom in prijateljem pokojnega Viktorja ter družinam pok. Charlja in Filipa naše globoko sožalje.

Viktor Javornik

Razglednica iz Idrije

Glasu Slovenije
Prisrčne pozdrave iz prelep do-movine. Seminar za slovenske arhivarje po svetu je odlično uspel. Videli smo veliko slovenskih lepot, pridobili pa tudi veliko koristnega znanja. Prisrčen pozdrav
Maria Grosman

Gradil železniško progo North Line v Južni Avstraliji

Z zanimanjem preberem vsak izvod časopisa, saj nam prinaša dosti zanimivih novic iz domovine, iz naše slovenske skupnosti po Avstraliji in po svetu. Zato vam želim še mnogo uspeha.

Zadnje čase s še posebnim zanimanjem sledim zgodbam o Slovencih, ki so delali na Snowy Mountains Scheme, saj me spominjajo na moje mlaude dni, ko sem devetnajstletni mladenič, skupaj z še dvema mladima Slovencema in delavci kar dvanajst različnih narodnosti, tudi sam pomagal graditi velik projekt v Južni Avstraliji. Tam sem delal v puščavi med Port Augusto in Maree od Božiča 1956 s kratkim presledkom do sredine leta 1958. Gradili smo North Line - železniško progo. Danes uporabljajo le še del te železne ceste od Port Augusta do Leigh Creeka, ker, kot so ugotovili kasneje, je bila grajena na zelo slabem poplavam podvrženem terenu, preblizu znanega gorovja Flinders Ranges. Rdeča zemlja v tem predelu Južne vstralije je tako trda, da voda po malo večjem nalinu dere kar po površini tudi do pol metra ali še višje in odnese s seboj vse kar ji je na poti.

Premog, katerega kopljejo v odprtih kopih v Leigh Creeku danes prevažajo po uporabnem delu te železnice iz Leigh Creeka v Port Augusto, kjer ga uporabljajo za proizvajanje električne energije. V tej električni centrali v Port Augustu sem delal od sredine leta 1958 do konca 1959, najprej kot gradbeni delavec in kasneje, ko so pognali turbine v produkcijo električne energije, v sami centrali.

Ta suha in divja pokrajina Južne vstralije se mi je, kot devetnajstletnemu fantu, vtisnila v dušo in pustila v meni posebno ljubezen do avstralskega "busha". Tukaj sem tudi sam doživeljil pravo multikulturno okolje v katerem smo živelii in delali. Lahko rečem, da sem se prav takrat naučil spoštovati svojo narodno pripadnost, saj je bil vsak od nas spoštovan za svoje in sprejet za to kar je bil. Trije Slovenci, Jaka iz okolice Nove Gorice, Franček, ki je bil nekje iz Prlekije in jaz iz Slovenske Bistrike izpod Pohorja smo večkrat zapeli kakšno domačo. Moram reči, da smo vedno bili deležni posebnega aplavza, kar je v nas vzbudilo ponos da smo Slovenci in istočasno lajšalo domotožje, ki ga tudi ni manjkalo.

Verjamem, da je med nami še mnogo rojakov, ki imajo bogat zaklad spominov na prva leta življenja in dela ob prihodu v Avstralijo. Takšna doživetja se dajo na kratko opisati in bi nedvomno zanimala bralce Glas Slovenije.

Stanko Prosenak, Melbourne

Stanko Prosenak

STICISCE AVSTRALSKIH SLOVENCEV na internetu postaja vse odmevnnejši in pomembnejši slovenski medij

Tudi Avstralija in Avstrija povezani preko interneta - Jokej Logar, pevec iz oktetja SUHA o Stičisču:

"Bil sem vesel, da sem našel vaš naslov, ki je bil objavljen v Našem tedniku. Preko vaše interneteve strani sem dobil vse kontakte in vse kar sem potreboval. Zdi se mi, da ste avstralski Slovenci na tem področju prav gotovo vodilni v svetu, predvsem, ker ste se vsi zbrali na teh straneh."

Spoštovani urednik domače strani avstralskih Slovencev, Florjan Auser! Sem za dlje časa v Avstraliji in sem kompjuterski tehnik. Mislim, da se Slovenci v Avstraliji še niso predstavili tako obširno kot zdaj na internetu. Kot vidim imate vsak dan veliko število obiskovalcev. Z raznimi novicami in informacijami, ki jih redno menjavate ste prav gotovo najmočnejši in najodmevnnejši slovenski medij v Avstraliji. Toda ne potujete le po vsej Avstraliji, vaše strani sežejo v vsak najmanjši kotiček tega sveta, seveda tja kjer živimo Slovenci in do tistih, ki imamo računalnik.

M. Repovž, Vic

Spoštovani!

Sem Bojan Regouc iz podjetja Media Art iz Kranja. V sodelovanju z Gorenjskim glasom pripravljamo dvakrat tedensko različne novice z območja Gorenjske na strežniku "Gorenjska online"

www.media-art.si

Ker si želimo sodelovanja, se vam za začetek samo oglašam. Upam, da boste povezavo na naš strežnik uvrstili na svoje strani, seveda pa prosimo za dovoljenje, da isto storimo z vašim strežnikom.

Lep pozdrav
Bojan Regouc, Kranj

Pozdravljeni,
čisto slučajno sem zajadril na vaše strani in sem bil prijetno presenečen nad delom, ki ste ga opravili.

Lojze Ivanec, Slovenija

Diplomatsko konzularna predstavnštva

Veleposlaništvo

Republike Slovenije
Advance Bank Centre - Level 6

60 Marcus Clarke Street,

Canberra City

telefon: (02) 6243 4830

fax: (02) 6243 4827

Pisma in drugo pošto

poslati na naslov:

Embassy of Republic of Slovenia
P.O.Box 284 - Civic Square,
Canberra ACT 2608

Domača stran na internetu:

<http://slovenia.webone.com.au>

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00
uradne ure so od 10.00 - 14.00

*

Generalni konzulat RS

Sydney

Častni generalni konzul

Alfred Brežnik

Obisk urada izključno

po dogovoru

(By appointment only)

telefon: (02) 9517 1591

ali (02) 9314 5116

fax: (02) 9399 6246

Poštni naslov:

P.O.Box 188

Coogee NSW 2034

*

Generalni konzulat RS

Nova Zelandija

Častni generalni konzul

Dušan Lajovic

Eastern Hutt Road, Pomare, Lower Hutt (Wellington) NZ

telefon: (04) 567 0027

fax: (04) 567 0024

Poštni naslov:

P.O.Box 30247 Lower Hutt NZ

Poštni naslov v Avstraliji:

P.O.Box 5

Smithfield NSW 2164.

Konzulat Avstralije

Častni konzul Viktor Baraga.

Trg Republike 3/XII,

Ljubljana 1000, Slovenija.

telefon: (61) 125 4252

Slovenija v enem stavku

Predsednik vlade RS dr. Janez Drnovšek doma dobro okreva po operaciji, v kateri so mu zaradi rakave tvorbe odstranili ledvico, odstranili so tudi žolčne kamne.

Pred dnevi so v Mariboru pokopali 1179 smrtnih ostankov po vojni pobitih ljudi (največ Hrvatov), na katere so naleteli slučajno ob izkopavanju zemljišča za avto cesto.

Peterletovi krščanski demokrati (SKD) in Podobnikova Ljudska stranka (SLS) sta v skupni izjavi - v pismu o nameri združitve zapisali, da bosta kot enotna stranka desnega in sredinskega profila, v katerem se prepoznavata večina Slovencev, kreplili slovensko narodno identitetko kot tudi skrbeli za uveljavljanje slovenskih državnih in narodnih interesov v novih evropskih in svetovnih okvirjih.

Papež Janez Pavel II. bo prispel na mariborsko letališče 19. septembra; v Mariboru bo proglašil Antona Martina Slomška za blaženega.

Hudo neurje se je razdivjalo pred dnevi tudi na Stajerskem (veter je odkrival strehe in ruval drevesa), voda, pomešana s fekalijami je zalila kakih dvesto hiš v Kungoti in Šentilju.

Turistična sezona na Bledu in Bohinju bo letos slaba, saj so zmogljivosti zapolnjene le okrog 60-odstotno, v hotelih je največ domaćih gostov.

Sprememba telefonskih številk

LJUBLJANA /INFORMACIJO POSREDOVALA MARIZA LIČAN/ - Telekom Slovenije pripravlja spremembo telefonskih številk, ki bodo v skladu z Evropsko unijo. Odpravili bodo dosedanje šestico v številkah omrežnih skupin, ki jih bodo tudi zmanjšali iz sedanjih 12 na 6skupin. S septembrom naj bi začela delovati vzporedna testna omrežja. Tako bo po novem klicna številka 061 za Ljubljano in okolico 01, za Maribor 02, za Celje 03, 04 za Kranj in okolico, 05 pa bo imela Primorska (Nova Gorica, Postojna, Koper itd.), Krško, Novo mesto in okolica pa 07. Novi sistemi naj bi v popolnosti zaživeli z januarjem leta 2001, ko se bo spremenila tudi koda za mobilno telefonijo iz sedanje 04 na 06.

Slovenija prva v vesolju - Prva gledališka predstava na svetu?

LJUBLJANA, MOSKVA /INTERNET, JANA/ - Znani slovenski režiser Dragon Živadinov se je dogovoril z Rusi, da bi od 22. 29. avgusta letos naredil prostor za to, da na letališču, v letalu Ijušin zgradi sceno za gledališko predstavo in trikrat poleti v breztežnost. Predstavo *Gravitacija=nič* bi gledalo osem gledalcev, po eden od vsakega slovenskega medija. Dramski tekst za šest igralcev je napisala Jana Pavlič. Si predstavljate: imate lesen stroj, iz njega letijo knjige, dvesto knjig lebdi v zraku, s pnevmatskimi inteligentnimi stroji šibajo projekcije na odprte knjige, in med temi lebdečimi knjigami pleše Marko Mlačnik, Gregor Luštek, Mateja Reboli, in pride Iva Zupančič, ki govoriti konfliktno dramsko situacijo. Glasbo sta napisala Srečko Bajda in Irena Urbanc. Generalno sponzorstvo za izvedbo predstave v vesolju je prevzel Telekom Slovenija. Marko Peljhan (op.u.: spoznali smo ga ob obisku Avstralije) je te dni odpotoval v Rusijo, kjer naj bi preveril ali bo predstavo res možno izvesti. Kostume že na veliko šivajo. Predstavo naj bi prenašali na Beneški bienale in v Ljubljano 27. avgusta, točno ob sedemnajstih ur po srednjevropskem času. Če predstava bo, bo to živo potovanje umetnosti v vesolje.

Sončni mrk je okupiral Slovenijo, predvsem Prekmurje

MURSKA SOBOTA /DELOFAX/ - V goričkih občinah Kuzma, Šalovci in Hodoš so 11. avgusta pripravili organiziran ogled sončnega mrka. Ogledovali so si ga tudi drugod po Sloveniji, kjer pa ni bil popoln. Obiskovalcev iz drugih držav je bilo na tisoče.

Umetnost radioaktivne alkimije

BOVEC /DELOFAX/ - V bovški trdnjavni Kluže je v okviru projekta Art-ilerija do konca avgusta na ogled projekt Atomic, ki so ga prvič prikazali lani v Angliji. Predstavljeni so instalacija ameriškega umetnika Jamesa Accorda z naslovom Reliquary - neprepustni reliksiarij, v katerem so varno shranjeni kosi rahlo radioaktivne keramike - Accordova dokumentacija pridobitve licence za manipuliranje z radioaktivnimi snovmi in matematična enačba pretvorbe radioaktivne snovi v radioaktivno. Na ogled so tudi videi Marka Wallerja in fotografije Carey Young. Slovensko predstavitev projekta Atomic je organizirala OSI-Ljudmila pod koordinatorskim vodstvom Marka Peljhana.

Domačini spreminjajo ceste v klavnice

LJUBLJANA /DELOFAX/ - Žarko Hojnik je zapisal, da bo v letu tik pred vstopom v leto 2000 Slovenijo zaznamovalo dvoje: relativno slaba turistična bera in nacionalna katastrofa na področju prometne varnosti. V dobrimi poziciji leta se je namreč na cestah ponesrečilo že 208 ljudi, 15 več kot v lanskem obdobju. Med prometnimi žrtvami so mladi, tuji pa povzročajo precej manj nesreč kot domačini.

S slovenskim državljanstvom v žepu

LJUBLJANA, MARIBOR /JANA/ - Po letu 1991 je prejelo slovensko državljanstvo tudi veliko število državljanov iz nekdanjih južnih republik bivše Jugoslavije. Slovenska država jim je podelila državljanstvo na podlagi 40. člena zakona o državljanstvu, ki govorja o izredni naturalizaciji zaradi potreb države. Tako je dobilo med letoma 1991 in 1998 slovensko državljanstvo 1509 ljudi zaradi državnih razlogov, osem zaradi potreb zdravstva, trije šolstva, štirje obrambe in enaintrideset zaradi potreb gospodarstva, dvajnsti znanstvenikov, trideset športnikov in enainpetdeset kulturnikov. Novih kulturnikov, večina z juga, naj bi bilo v Sloveniji od osamosvojitve do danes okoli tristo. Zadnji, ki je zaprosil za bivanje v Sloveniji (dobil je dovoljenje za šest mesecev in živi z družino v Mariboru) je novo-sadski pevec Džordže Balášević, najverjetnejše pa bo zaprosil tudi za slovensko državljanstvo.

Ssimpozij o slovenskem parlamentarizmu

Sv. JURIJ OB ŠČAVNICI /DELO/ - Simpozij je potekal v režiji rektorja mariborske univerze dr. Ludvika Toplaka. Prisostvovali so predvsem prileški svetovljani. Tu so bili profesorji, akademiki, učenjaki, doktorji in kritiki slovenskega liberalizma. Mašo je daroval prof. dr. Stanko Ojnik, dvojni doktor teologije in prava. Asistiral je, morda ta hip najbolj izobraženi Slovenec, prof. dr. Jože Krašovec, Lazarist, ki je študiral prav tako kot nadškof dr. Rode v Parizu in je predavatelj predmeta *Svetlo pismo* na ljubljanski teološki fakulteti. Akademik Krašovec je verjetno tudi Slovenec, ki govorja največ tujih jezikov, med njimi tudi arabsko in hebrejsko. Na svetu je mogoče le deset takoj vrhunskih poznavalcev hebrejske in zato smo Slovenci eden od redkih narodov, ki imamo *Svetlo pismo* prevedeno v materin jezik neposredno iz hebrejsčine.

Kmalu Slovenski zdravstveni muzej

LJUBLJANA /DELO/ - Potem, ko bo ustanovljen *Slovenski zdravstveni muzej*, bodo v njem razstavili stare porodne klešče, anestesiološke pripomočke, kirurški pribor in druge instrumente. Institut za zgodovino medicine, ki sodi k medicinski fakulteti v Ljubljani, je nastal leta 1934. Odtej postopoma zbirajo pisno, knjižno in slikovno gradivo, naprave, opremo in instrumente iz slovenske zdravstvene tradicije, ki je dolga in bogata.

Uspeh Kanadskega slovenskega kongresa - finančna podpora osebam, ki so bile na prisilnem delu v Nemčiji

/SVORODNA SLOVENIJA/ - Kanadski slovenski kongres je dosegel pri mednarodnih organizacijah dostop do finančne podpore slehernemu slovenskemu rojaku v domovini in po svetu, ki je bil na prisilnem neplačanem delu po najrazličnejših delovnih mestih v Nemčiji oziroma obratih po svetu, ki so bili pod nemškim političnim nadzorstvom. V zadnjih tednih je preko Švice prejel informacijo o organizaciji, ki je zadolžena za pomoč preganjanim v času NS. Od te organizacije je prejel formularje namenjene morebitnim upravičencem. Omenjena institucija ima na voljo precejšen fond za izplačevanje finančne pomoči vsem tistim, ki so bili na kazenskem ali prisilnem neplačanem delu v Nemčiji. Ker je največ upravičencev v Ljubljani je Kanadski kongres stopil v stik z Ljubljano. Za več informacij se obrnite na Svetovni slovenski kongres, Cankarjeva 1, Ljubljana, Slovenija.

Telefon in fax: (61) 125 2440.

Spomenik upora proti fašizmu

LOKVICA /PRIMORSKE NOVICE/ - Na griču Veliko Cirje nad Lokvico naj bi prihodnje leto zrasel osrednji spomenik upora primorskih Slovencev in organizacije TIGR.

V hostelu Bledec največ Avstralcev

BLED /DELO/ - Bled ima edini slovenski youth hostel, počitniški dom za mlade, po ocenah na internetu naj bi bil eden najboljših v Evropi. Njegovi obiskovalci so predvsem Avstralci, ki na Gorjansko pridejo posamič ali v dvoje predvsem v poletnih mesecih, in Japonci, ki zaidejo tja v zimskih mesecih. Blejski hostel je zaslovel po svetu tudi zaradi dobrega zajtrka.

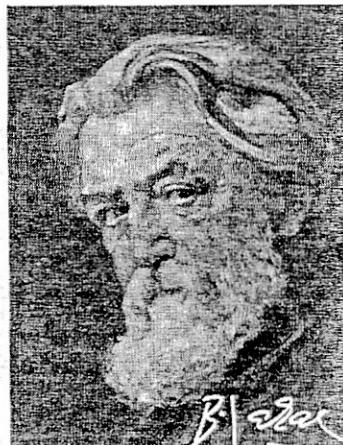
Častni občan Maribora škof Grmič praznoval 76. rojstni dan

MARIBOR /VEČER/ - Vekoslav Grmič je po stažu najstarejši slovenski posvečeni škof in eden velikih slovenskih mislecev. Njegov ustvarjalni opus obsega več tisoč bibliografskih enot, med katerimi je devetnajst knjig. Ob njegovem rojstnem dnevu ga je sprejel župan Boris Sovič, in Grmič je ob tej priložnosti med drugim dejal tudi, da je strpnost v življenju zelo pomembna in da je treba spoštovati drugačnost.

Celostna predstavitev Rudolfa Maistra

LJUBLJANA /DELO/ - Ob postavitvi spomenika Rudolfu Maistru so predstavili knjigo Bruna Hartmana *Rudolf Maister - general in pesnik* (stane 6900 SIT). Maister ni bil samo vojvodja in borec za severno mejo, bil je pesnik, slikar, bibliograf, pevec in konec koncev tudi šarmer. Dobršen del knjige je posvečen Maistru kot umetniku in organizatorju kulturnega življenja, njegovemu odnosu do literature in življenju med literati, njegovi poeziji in ljubiteljstvu do knjig. Po upokojitvi se je med drugim posvetil urejanju svoje bogate zasebne knjižnice, ene največjih na Slovenskem. General Maister je umrl leta 1934 in tudi o veličastnem pogrebu govoril knjiga, ki se ga je na mariborskem Glavnem trgu udeležilo petindvajset tisoč ljudi.

Ob 100. obletnici rojstva Božidarja Jakca

KOSTANJEVICA NA KRKI /JANA/ - Na gradu Kostanjevica na Krki, kjer so pred 25 leti odprli Galerijo slikarja Božidarja Jakca, je bilo pred kratkim slovesno. Ob stoti obletnici slikarjevega rojstva so odprli prenovljeno stalno zbirko Jakčevih likovnih del. Častni gost in pokrovitelj je bil predsednik RS Milan Kučan. Med navzočimi je bila soproga pok. Jakca Tatjana. Dela našega akademika Jakca so umetnost v najglobljem pomenu besede.

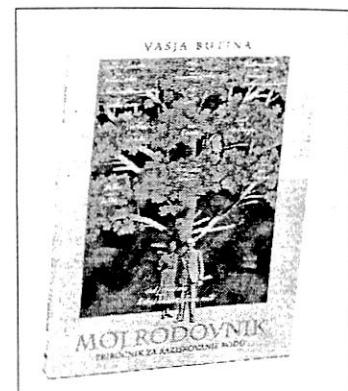
Prešeren v nadaljevanjih

LJUBLJANA /VIKEND/ - Leta 2000 bo na vrsti okrogle, 200. obletnica smrti Franceta Prešerna. Slovenska TV pripravlja nadaljevanje o velikem pesniku, ki naj bi skozi pet delov po 50 minut prikazala njegovo življenje in ustvarjanje. Filmski sklad bo prispeval 40 milijonov SIT, enako vsoto bo primaknila tudi država - ministrstvo za kulturo, ostalo pa televizija. S kamero bodo potovali ne le po Sloveniji ampak tudi v Pariz, na Češko in še kam. S snemanjem bodo pričeli ob koncu septembra letos, prvi del pa naj bi bil prikazan 4. decembra prihodnje leto, ko bi Prešeren praznoval 200 let.

TV Slovenija o avstralskih Slovencih

LJUBLJANA /RTV SPORO/ - Koniec julija je bila na sporednu prva iz obsežnejšega niza dokumentarnih oddaj, ki jih je posnela ekipa TVS na daljšem potovanju po Avstraliji. V njih predstavlajo zgodovino preseljevanja na ta kontinent in današnji utrip med Slovenci. Avtor projekta - scenarist in režiser Slavko Hren obljudbla zelo zanimiv cikel srečanj z avstralskimi Slovenci, ki živijo v Sydneju, Melbournu, Canberri, na Tasmaniji in v Lighting Ridgeu, kjer so največji rudniki opalov na svetu.

Kako iskati svoje prednike?

LJUBLJANA /NAŠA SLOVENIJA/ - Za vse, ki jih zanima iskanje svojega rodu v zgodovini, je Cankarjeva založba izpod peresa Vasje Butine, izdala knjigo *Moj rodovnik*, ki bralca na preprost način vodi na pot raziskovanja prednikov in ga seznanja s temelji rodoslovja in s potrebno tehniko.

Vseslovenska fotografksa razstava Slovencev doma in po svetu

LJUBLJANA /SSK, ASK/ - Svetovni slovenski kongres razpisuje natječaj za Fotografsko razstavo v sodelovanju s Foto klubom Anton Ažbe, Škofja Loka. Zadnji dan sprejema naj bi bil 3. november 1999, razstava pa od 15. decembra 1999 do 15. januarja 2000. Fotografije ali diapozitive lahko pošlje vsak.

Za več informacij kličite tajnico ASK Jožico Gerden v Milduri, Viktorija (telefon: (03) 50237 325

Srečanje gospodarstvenikov

/ASK/ - SSK - Slovenska konferenca pripravlja *Srečanje gospodarstvenikov po svetu* v Ljubljani in Kopru. Srečanje bo od 21. do 23. septembra. Za več informacij kličite Jožico Gerden, tajnico ASK.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (10. avgusta 1999)

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	196,5489
Avstrija (100 ATS)	14,2838
Francija (100 FRF)	29,9637
Italija (100 ITL)	10,1509
Nemčija (100 DEM)	100,4939
Avstralija (1 AUD)	119,0772
Hrvaška (100 HRK)	25,9457
Japonska (100 JPY)	1,5938
Kanada (1 CAD)	121,8152
Švica (100 CHF)	122,7970
V. Britanija (1 GBP)	295,0299
ZDA (1 USD)	182,7512

One year Slovene Language Course

(4.10.1999 - 26.5.2000)

Organised by Centre for Slovene as a Second/Foreign Language,
Faculty of Arts, University of Ljubljana

SCHOLARSHIPS

Every year the Ministry of Education and Sport grants a small number of scholarships to participants of Slovene background, and some scholarships are granted on the basis of international cooperation.

ENROLMENT

You can enrol until the 31st of August for the first trimester, until the 15th of December for the second trimester, and for the third trimester until the 15th of March. You have to send to the Course:
 - application form (from the Slovenian Embassy in Canberra)
 - 10,000,00 SIT registration fee
 - CV

LANGUAGE COURSES

The course consists of 20 school hours a week (45 minutes each). There are 8 to 12 students in each group.

Address: Filozofska fakulteta, Aškerčeva 2, 1000 Ljubljana,
Slovenija, telefon: (61) 176 93 82
Fax: (61) 125 70 55

PLACEMENT IN CLASSES

At the beginning of the course we will test your knowledge of Slovene and then place you in the appropriate group. There are three levels, Beginners, Intermediate and Advanced.

PARTICIPANTS

Everybody interested is welcome to join our programme, however, the participants must be at least 17 years old.

ACCOMODATION, INSURANCE, STUDENT STATUS

By enrolling in the One-Year Slovene Language Course, the participants do not receive full university student status. You must also find your own accommodation in Slovenia. We strongly advise you to arrange international health insurance in your own country before arriving in Slovenia.

Slovenians Mojca Erbert and Bojan Fesel among the group of forty four dancers Burn the Floor on tour in Australia

BURN THE FLOOR

A REVITALISING JOURNEY

AUSTRALIA / INTERNET/ - Forty four dancers, from eleven countries, in a spectacular arena production. A choreographic feast, with stunning sets and lighting, magnificent costumes and spine-tingling music.

They danced at Perth, Adelaide, Melbourne, Sydney...

And they will dance in Newcastle 17&18 August, Brisbane 20&21 August, Wollongong 23 August and in Hobart 28 August.

Mojca and Bojan

Slovenian dancers Bojan Fesel and Mojca Erbert

Prior to his partnership with Mojca Erbert, Bojan Fesel completed in the Youth category winning the National Championships and the German Open in Latin, attaining 2nd place at the International Championships and the Blackpool Championships in Ballroom, and taking 3rd place in 10 Dance at the European Championships. He attained 4th place at the Austrian Open 1998 in 10-Dance, 2nd place at the Austrian Open 1998 and 3rd place at the National Championships 1999 in Ballroom. Mojca has taken 1st place at the Hungarian Open 1996 and 1997, and was placed 4th at the Slovenian Championships in 1999 in Modern.

NEW STAMPS

50th anniversary of the Snowy Mountains Scheme - The greatest engineering projects undertaken in Australian history

COOMA / AUSTRALIA POST, SUPPLIED BY IVAN KOBAL/ This year marks the

50th Anniversary of the Snowy Mountains Scheme, a plan to harness power from the Snowy River to provide both irrigation and electricity. The Snowy Mountains Scheme is one of Australia's greatest engineering projects. It is made up of seven power stations, a pumping station, 16 major dams, 145 kilometres of mountain tunnels and 80 kilometres of aqueducts which collect and divert water. Work on the Scheme was difficult and dangerous, and 121 men were killed during the 25 years it took to complete from 1949 to 1974. Men from more than 30 countries worked on the Scheme, which is considered to be the birthplace of multiculturalism in Australia. Australia Post released on 12 August 1999 four stamps to commemorate the 50th Anniversary.

St. John's Park Community Club

V Klubu Triglav je potekalo tekmovanje na diatonično in klavirsko harmoniko

SLOVENIAN POLKA

DOWN UNDER

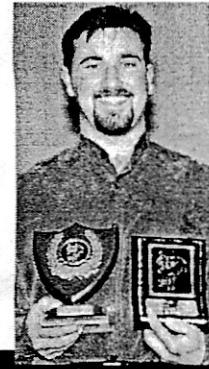
od 14. do 15. avgusta 1999

Zmagovalec

Peter Grivec iz Wollongonga

je prejel naslov

KRALJ HARMONIKARJEV AVSTRALIJE
in
ZUPANOVO DIATONIČNO HARMONIKO

Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522

E-mail: club@triglav.com.au

19 Brisbane Road

St. Johns Park, NSW

"Skozi ogenj in pepel"

Ivanke Škof

LJUBLJANA /DELO, JOŽE PREŠEREN/ - Pri Slovenski izseljenski matici je izšla knjiga naše rojakinje Ivanke Škof iz Melbournea pod naslovom *Skozi ogenj in pepel*.

Knjiga pripoveduje o tem, kako je Ivanka kot otrok opazovala okupatorje, ki so njen dom spremenjali v ogenj in kako so se potem, po vojni, odrasli in otroci trudili, da bi si na pogorišču, iz pepela, ustvarili nov dom. Pripoveduje o pretresljivi revščini, iz katere je zrasla učiteljica primorskih podeželskih šol. Pripoveduje o poti, ki je mlado učiteljico z dvema majhnima otrokom popeljala v daljni, tuji svet, o prezgodnji izgubi moža, o želji, da bi svoje učiteljsko znanje posredovala tudi slovenskim otrokom v Avstraliji, o kulturnem delu v slovenskem društvu, o težavah, ki jih je imela pri uresničevanju svoje pobude, da bi na koščku slovenske zemlje v Avstraliji postavili spomenik slovenskemu pesniku, o ljudeh, ki so bili do nje brez razloga nezaupljivi in sovražni.

Ivana Sluga Škof spada v vrsto tistih naših ljudi na tujem, ki so se izselili samo fizično, v duhovnem smislu pa so ostali doma, saj je bila ves čas povezana s slovensko knjigo, z literaturo, s celotnim kulturno-političnim dogajanjem. Kljub temu, da je imela v Avstraliji prijateljske stike s številnimi kulturnimi delavci iz drugih krajev nekdanje Jugoslavije in da je bila tudi sourednica večjezičnega, jugoslovanskega literarnega zbornika naše staze, je bila živo prizadeta ob poskusu uvajanja nekakšnih skupnih "jeder" v slovenske šole, pozneje, ob koncu osemdesetih let je trdno upala, da bo uspela slovenska osamosvojitev in sproščeno zadihala ob razglasitvi slovenske samostojnosti. Sledila so številna pisanja in predavanja v okviru avstralske "tretje univerze", o samostojni Sloveniji, o evropski zgodovini, hkrati pa ima čas tudi za nov študij, za preučevanje zgodovine in kulture avstralskih staroselcev.

Že ob prvem, bežnem pregledu knjige bralec pomislil: Res, to knjigo bi moral prebratio sleherni slovenski učitelj, da bi znal ceniti okoliščine, kakršne ima na voljo sodobna slovenska šola. In morala bi jo prebrati sleherna ženska, da bi vedela, kaj vse so morale prestati ženske nekdaj. Prebrati bi jo moral tudi sleherni Slovenec, ki je kdajkoli pomislil na to, da bi se izselil iz domovine, in sleherni Slovenec, ki živi na tujem pa si ne upa ali noče priznati, kaj vse je moral pretrpeti, da si je v tujem okolju ustvaril novo življenje. Knjiga *Skozi ogenj in pepel* je nedvomno knjiga, ki s svojo prepričljivo izpovednostjo pove o naših izseljencih več, kot še tako dognana študija.

V Melbourneu bo predstavljena v nedeljo, 22. avgusta v Verskem in kulturnem središču Kew.

O.p.u.: Knjige *Skozi ogenj in pepel* zaenkrat še ni v Avstraliji.

Cena \$ 15.00. Naročite pa jo lahko že zdaj po telefonu:
(03) 5426 2408

Pavla Gruden

Ugledna slovenska literarna revija Apokalipsa zaprosila Pavla Gruden za nove haikuje

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Urednik revije *Apokalipsa* je zavrtel telefon Pavle Gruden, v Sloveniji jo priznavajo kot "specialistko" za pisanje haikujev, in jo zaprosil, da ustvari nekaj novih "haikujevskih verzov". Haiku izhaja iz Japonske in ni pesem brez besed - vsebuje malo besed, toliko, kot jih lahko izgovoriš preden drugič zajameš sapo in kljub vsemu je v njem "vse"! Ima pa sedemnajst zlogov. Pavla je pred nekaj leti izdala tudi knjigo - zbirko haikujev.

Raj na griču
Dom s trto. Lipa.
Voda, prst, les, mleko, vol.
In zvok utripa!

Orhideja crucifix
"Križani" v čaši
cveta sončno zlatih barv -
jaz kot pri maši.

Ivana Škof

Narodni gledališki in filmski muzej iz Ljubljane in Veleposlanštvo Republike Slovenije iz Canberre organizirata razstavo

Shakespeare v gledališču Srednje Evrope med obema vojnoma

Od 6. avgusta do 12. septembra v Seymour Centre

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Razstavo je odprla mag. Frančka Slivnik, muzejska svetovalka iz Slovenskega gledališkega muzeja v Ljubljani, navzoče pa je nagovorila še Helena Drnovšek-Zorko. Prisotni so bili člani diplomatskih in konzularnih predstavnihstev iz nekaterih drugih držav, kakor tudi predstavniki narodnih skupnosti v Avstraliji, največ slovenske. Slovenija je v okviru muzealcev iz Srednje Evrope organizirala to razstavo in dokumentarno predstavitev Shakespeara za Hrvaško, Avstrijo, Poljsko, Češko, Madžarsko in Švico v obliki fotografij. Del razstave bo na ogled za teden dni od 13. septembra v parlamentu NSW. Naslednje leto pa bo najverjetnejše potovala še po drugih mestih Avstralije. Zgodnja srečanja Slovencev s Shakespearom segajo na konec 18. stoletja. Ljubljana ga je doživila v tujem jeziku, v pripredbah nemških potajočih igralcev. Prvi poskusi prevodov so nastali sredi 19. stoletja, prve slovenske uprizoritve pa šele konec 19. in v začetku 20. stoletja. Ljubljansko gledališče je do prve svetovne vojne predstavilo 9 Shakespeareovih del v 12 postavitvah, tržaško pa dve. Razen tega sta v letih 1918-1938 uprizorjala Shakespeareova dela tudi mariborsko in celjsko gledališče. Seznam uprizoritev: Romeo in Julija, Hamlet, Sen kresne noči, Koriolan, Kralj Lear, Ukrčena trmoglavka, Julij Cesar, Beneški trgovci, Macbeth, Othello itd.

Predstavitev knjige *Slovenska izseljenska književnost I Evropa, Avstralija in Azija*

Predstavitev bo v nedeljo, 22. avgusta 1999 po deseti maši v Verskem in kulturnem središču sv. Cirila in Metoda, Kew - Melbourne. V Sydneju bodo knjige predstavili v nedeljo, 29. avgusta po sveti maši v Verskem in kulturnem središču sv. Rafaela, Merrylands. Knjige je izdal Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, 1999. Ob predstavitvi bo med nami ena izmed avtorjev Barbara Suša, najverjetnejše pa tudi novinarka Dela Dragica Bošnjak.

Nova pesniška zbirka *Tiki glas iz globočine srca*

Jožice Polak iz Queenslanda

/GLAS SLOVENIJE/ - Jožica Polak je v uvod svoje pesniške zbirke, ki jo je izdala v samozaložbi med drugim zapisala: "Pri srcu mi je glasba in petje... Rada pišem zgodbe in pesmi, zato sem napisala to knjigo z veselim srcem in toplo ljubezijo do domovine, sorodnikov in prijateljev, seveda tudi do ljudi, ki jih še ne poznam... Želim, da ta *Tiki glas iz globočine srca* objame mnogo slovenskih src in obudi v njih skrite spomine. Tako bomo delili našo skupno ljubezen src slovenskega naroda širom sveta."

Solza biserna

Če se kdaj razveseliš, morda
se od sreče močno smejiš, v srcu
tvojem te boli, jaz kndlupridem v tvoje oči.

Oči ti bistre zatemnimi, kot
biser se skelim, v vodo se hitro
spremenim, po tvojem licu polzim.

Spiram tvoje kavne oči, vem,
da v srcu te močno skeli,
naenkrat postane suho tvoje oko,
v tvojem srcu, spet je lepo.
To sem jaz solza biserna, spiram
okna, tvojega duha.

Jožica Polak se je rodila leta 1950 v vasi Pesje, ki leži med Velenjem in Šoštanjem. Je hči peka, v družini je bilo pet otrok. Jožica je kljub težkim življenskim razmeram končala gimnazijo.

Pri sedemnajstih se je podala v Nemčijo, tam je spoznala moža Marijana, kmalu sta dobila sina Andreasa. V Avstralijo se je družina preselila leta 1968 in najprej šestnajst let živila v Melbournu, zdaj pa že od leta 1984 v Queensland. Jožici je pri tipkanju pesmi pomagala Helena Henigman, veliko razumevanja za svoje verze pa je našla tudi v društvu Planinka.

Pesniško zbirko Jožice Polak lahko naročite v uredništvu Glasa Slovenije

Po svetu

DUNAJ

DUNAJ, MELBOURNE /Naš tednik iz Celovca, Ivanka Škof/ - Pater Ivan Tomažič je te dni sporočil, da je bila predstavljena njegova nova knjiga *SLOVENCI - Kdo smo? Od kdaj in od kod izviramo?* Prav gotovo bo tudi ta zelo zanimiva in si jo bo želel naročiti marsikateri avstralski Slovenec. Naslov:

p. Ivan Tomažič, Bennogase 21,
A-1080 Wien, Austria.

V celovškem *Našem tedniku* pa je Anton Levstek ob 80-letnici Patra Ivana Tomažiča zapisal:
"Opoldne lahko v dunajskem Korotanu srečate moža, ki poln vitalnosti pride, da opravi svoje opravke... prisodili bi mu največ 60-70 let. Mladenič, ki je bil rojen 16. junija 1919 na Pregarjih v vasici v slovenskih Brkinih, ni slutil, da bo opravljal tako veliko poslanstvo..."

SAN PAOLO

Ni še tako dolgo odkar smo poročali, da je bil imenovan za častnega konzula RS v Braziliji uspešen poslovnež **Vladimir Ovec**. Žal pa je kmalu za tem, 13. junija izgubil svojo zadnjo bitko - bitko z bolezni. Umrl je star 70 let.

TOKIO

/Naša Slovencija/ - Profesor dr. Vladimir Kos je proslavil svoj petinsedemdeseti rojstni dan. Rojen je bil v Murski Soboti. Je jezuit in že triinštirideseto leto misijonar na Japonskem. Do leta 1995 je predaval na jezuitski univerzi Sofija v Tokiu, ki velja za eno najboljših japonskih zasebnih univerz. Na univerzi je predaval fundamentalno teologijo, nekaj časa poučeval nemščino in angleščino, potem je prevzel predavanje iz filozofije v angleškem jeziku. Je eden izmed voditeljev socialnega dela na Japonskem. Po obvezni upokojitvi pri 70 letih se posveča svojemu socialnemu delu z še večjim zanosom. Skrbi za dom za otroke iz neurejenih družin in za one-mogle ostarele. Je avtor sedmih pesniških zbirk in picev številnih filozofskih teoloških in literarno kritičnih esejev, tudi kratkih zgodb. Večina njegovih pesniških zbirk je izšla v Argentini, nekatere v begunških taboriščih v Avstriji. Leta 1960 je v Tokiu v samozaložbi izdal pesniško zbirko *Dober večer, Tokio*. Gre za edino knjigo izdano v slovensščini na Japonskem. Letos je izdal pesniško zbirko *O, svetloba, voda, zrak v Sloveniji*.

Po mnenju nekaterih literarnih kritikov gre za največjega živečega pesnika slovenske emigracije. Profesor Kos je bil zaradi političnih razlogov petdeset let zamolčan in osamljen ter brez državljanstva. Šele leta 1995 je po posredovanju brata karikaturista Božka Kosa dobil slovensko državljanstvo in prvič obiskal Slovenijo. Na žalost mu je leto prej umrla mama, ki mu je bila preko pisem edini stik s slovenskim jezikom. Leta 1997 je izšla pri Mariborski založbi Obzorja njegova knjiga *Eseji z japonskih otokov*. Isto leto pa še zbirka zbranih pesmi s spremno študijo Franceta Plibernika. Na povabilo rektorja Univerze v Mariboru prof. dr. Ludvika Toplaka je profesor Kos predaval kot gostujuči profesor spomladji 1998. V. Kos je tudi revidiral japonsko-angleški slovar.

ARGENTINA - SLOVENSKI USPEŠNEŽI

**/Naša Slovencija/
PAUL BAJDA**

Med približno 600 Slovenc, kolikor jih danes živi v hribovski in puščavski Mendozi, je Paul Bajda. Bajdovo sodarsko podjetje se je močno razširilo in je danes glavni izdelovalec sodov v vinorodni Mendozi. Paul pa se je lotil tudi izdelave parketa.

HERMAN ZUPAN

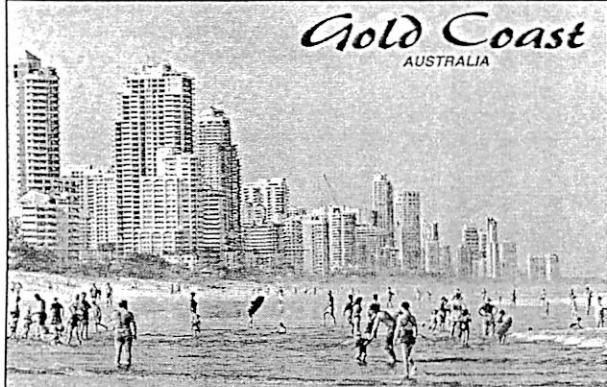
Pet podjetij po Argentini, kjer nastaja kartonska embalaža, ima Herman Zupan, direktor največjega podjetja na svojem področju v vsej Južni Ameriki, v katerem vsi izdelki nastanejo iz Zupanovega lesa, saj ima firma The Herman Zupan Group tudi svojo tovarno za predelavo lesa. Uporabljajo v glavnem smrekov les, ki daje moč, in evkaliptov, ki je bolj gladek. Njihovi stroji ne počivajo niti ponoči. Herman Zupan je prvi v Argentini, ki je dobil naziv poslovneža leta za vso ameriško celino.

DRUŽINA OBLAK

Podjetje Oblak Aberturas v več svojih podružnicah po Buenos Airesu izdeluje izdelke iz aluminija, lesa (okna in vrata) in pločevine ter je največji proizvajalec oken in vrat v vsej Argentini.

Gold Coast
AUSTRALIA

ADMIRAL MOTOR INN

2965 - 2967 Gold Coast Highway
SURFERS PARADISE - QUEENSLAND
AUSTRALIA 4217

Motel and large 1,2,3 bedroom
fully self-contained units
* 10 minutes walk
to town centre
* 150 metres to beach
* centrally located to shops,
transport etc.

AFFORDABLE WITH COMFORT

Your Resident Hosts
Murray and Franz Beric
Telephone / Fascimile:
(07) 553 98759
(I.S.D. + 61-7-553 98759)

Zapisali so še v...

JANA
Peter Kovačič Peršin

Dve Sloveniji

Dve Sloveniji, druga mimo druge. Ena gosposka, ki misli nase, na svoje privilegije in bučno razglaša našo evropsko bodočnost; gleda čez plot in sanja, kako bo jutri plesala po evropskem (svetovnem) parketu... Tja se nuja na vse kriplje peš, v kvedroveih in z zapravljinčki. Toda ob vsej ihti se ne prebije iz rovtarskega obzorja slovenskega blatnega dola... Kakšen provincializem! In druga, ki se ubada z golim obstojem - prezirana kulturna Slovenija, ki se ob pičilih sredstvih prebija iz sezone v sezono, obsojena skorajda na sezonsko delo. Toda... dosega rezultate! V svetu žanje priznanja, doma živi od drobtinic...

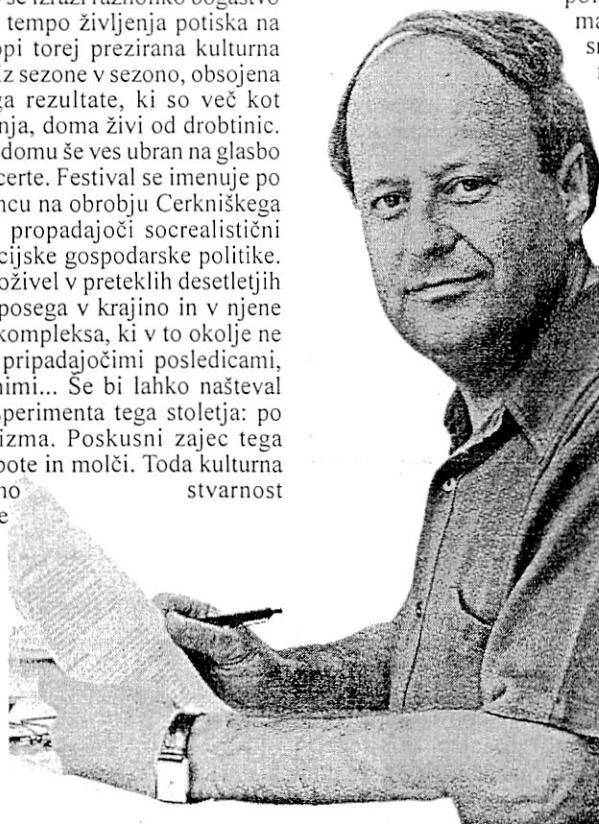
Čez poletje, ko je čas počitnic in dopustov, se pravi oddih od delovnih naprov, se po vsej Sloveniji dogaja kultura. Dežela je prepredena s festivali, koncerti, gledališkimi predstavami, slikarskimi kolonijami, umetniškimi delavnicami vseh vrst in vseh ravni. Kulturni utrip poseže iz prestolnice in kulturnih središč tako rekoč v vsako zakotje. Tudi podezelje, mestno in vaško, zaživi s kulturo, ponavdi z večjim zanimanjem kot središča, predvsem z veliko hvaležnosti do kulturnikov. Ko se tako imenovana pridobitniška Slovenija odpočiva, kulturna Slovenija ustvarja s polnim zanosom. In šele v tem trenutku srečanja obeh Slovenij (če do srečanja seveda pride) se izrazi raznoliko bogastvo umetniške ustvarjalnosti, ki ga vsakdanji tempo življenja potiska na obrobje zanimanja javnosti. Na plan stopi torej prezirana kulturna Slovenija, ki se ob pičilih sredstvih prebija iz sezone v sezono, obsojena skorajda na sezonsko delo, toda dosega rezultate, ki so več kot primerljiviv s tujino. V svetu žanje priznanja, doma živi od drobtinic. Tako sem razmišljal, ko sem se vračal proti domu še ves ubran na glasbo koncerta, ki je uvedel letošnje Zelške koncerte. Festival se imenuje po zelški podružnični cerkvi, ki stoji na holmu na obrobju Cerkniškega polja v idiličnem okolju, ki ga kvari le propadajoči socrealistični industrijski kompleks, še ena žrtev tranzicijske gospodarske politike. Tako je ta slikoviti kraj sredi Notranjske doživel v preteklih desetletjih od pridobitniške Slovenije dva brutalna posega v krajino in v njene ljudi, najprej s postavitvijo tovarniškega kompleksa, ki v to okolje ne spada, nato z uničenjem proizvodnje in pripadajočimi posledicami, gospodarskimi, psihosocialnimi, političnimi... Še bi lahko našteval nasledke drugega revolucionarnega eksperimenta tega stoletja: po gradnji socializma restavracija kapitalizma. Poskusni zajec tega eksperimenta, naše ljudstvo, je vajeno rabote in molči. Toda kulturna Slovenija je obakrat znala preseči brutalno in odmisiliti politično-gospodarske homatije in je v lepi renesančni zgradbi ustvarila kulturni dogodek, ki daje svojemu okolju trajnejši pomen in vrednost, kot jo gospodarsko-politični poskusi. Torej, 9. julija letos smo tu poslušali nič manj kot krstno izvedbo dveh novo odkritih Tartinijevih sonat za violino in čembalo. Izvajalca sta bila priznana glasbenika Luca Ferrini (Čembalo) in Črtomir

stvarnost

Šiškovič (violina). Vsekakor gre za dogodek, ki bi bil v čast kakšnemu beneškemu festivalu ali praškim pomladnim glasbenim dnevom. Toda ta čast je doletela Zelške koncerte, ki se že nad dvajset let prebijajo iz leta v leto in žive po zaslugi nekaj zanesenjakov in maloštevilnih sponzorjev. Kljub temu so se vpisali v analne ne le slovenske glasbene poustvarjalne scene, pač pa evropske. Pa ne samo z omenjenim koncertom, ampak s celotnim dosedanjim delom in dosežki. Kulturna Slovenija je tudi v tem podeželskem okolju dokazala, da stoji čvrsto sredi Evrope, ves čas enakovreden del njenega duhovnega snovanja. Kakšno nasprotje z ono drugo Slovenijo, ki se peha za privilegiji in gleda čez plot državne meje ter sanja, kako bo utri plesala po evropskem parketu. Pozabljpa pa, da ob drugačni taktirki in z drugačnimi manirami,

kot jih uveljavlja na domačem gumnu. Ta politična Slovenija na vsakem koraku trobi, kako hiti in Evropo. Tja se nuja na vse kriplje peš, v kvedroveih in z zapravljinčki. Toda ob vsej ihti se ne prebije iz rovtarskega obzorja slovenskega blatnega dola. Obzorje te naše politike je ujeto med domače zdrahe in strankarski boj, ki se je izpraznil celo ideoološkega naboja. Ta mu služi le za okras rokohitrskemu komolčarstvu. Kakšen provincializem! Najbrž se prav zato baha s svojo evropsko smerjo. Z nečim je pač treba upravičiti svoj posel, ki ne daje prav dobrih rezultatov. Od tega silnega stopicanja v Evropo slovenska politika spregleduje, da načenja že samo materialno substanco lastnega ljudstva. Na srečo pa duhovno substanco pušča vnemar, morda s kančkom privoščljivosti, naj jo kulturo, to pastorko slovensko, čimprej pobere revščina. Toda medtem ko slovenska politika gleda v Evropo kot v deveto deželo mnogoterih čudes, a nikamor ne pride, slovenska kultura stoji v Evropi, ker je vedno stala tam. Nikamor ji ni treba hoditi, bila je in ostaja priznani del evropske kulturne živosti. Tega, da se mora pri tem ubadati z golim obstojem, pa je vajena. Kakor bi rekel Cankar: Čim glušja je noč, lepše pojo Kurentove gosli.

Dve Sloveniji, druga mimo druge. Gosposka, ki misli nase, na svoje privilegije in bučno razglaša našo evropsko bodočnost, gleda pravzaprav nazaj v preteklost in tja potiska tudi to deželo. Kulturna Slovenija pa ne troši svojih moči z demagogijo. Zaveda se svoje resnične evropskosti. Ustvarja iz polnih moči tu in danes, ne da bi se spraševala o dostojnem plačilu za svoje delo in uspehe. Prav zato odpira slovenstvu edino možno prihodnost. Ta je v ustvarjalnem delu tu in zdaj, kajti prihodnost se ne more roditi iz jalove sedanosti.

**Impact International
Pty. Limited**

**Naš sponzor Impact International Pty. Ltd. praznuje avgusta 40 let.
Družina Lajovic je že od leta 1925 v industriji izdelovanja tub.**

Iskrene čestitke! Uredništvo Glasa Slovenije
Reportaža v naslednji številki

Seminar varovanja arhivskega gradiva v Ljubljani

Želim vas seznaniti, da sem se udeležila seminarja - Varovanje arhivskega gradiva slovenskih društev po svetu, ki je potekal od 28.6. do 4.4.1999 v Ljubljani. Organiziral ga je Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, po zaslugu ministrici Mihaele Logar. Bilo nas je 18 udeležencev in sicer iz USA, Kanade, Argentine in Avstralije.

Program je bil zelo lepo organiziran in naj vam le na kratko opisem, na kaj vse so nas opozorili in nam okreplili zavest o pomenu arhivskega gradiva društev in posameznikov, ter opozorili na ravnanje z najrazličnejšimi zapisi, ki nastajajo pri društvenih (društvene kronike, zapisi društev, pravila, dokumentacija o dejavnosti, vabila, plakati, publikacije, fotografije, filmski zapiski, itd.)

Prvi dan smo obiskali Arhiv Republike Slovenije, kjer nas je pozdravil direktor mag. Vladimir Zumer. Prisotni so bili tudi vsi organizatorji in izvajalci programa. Veliko presenečenje in nam v pozdrav, je skupina mladih deklet RAGLE zapela z ljubkimi glasovi šopek slovenskih ljudskih pesmi, iz cekarja pa je vsak dobil kos kruha in spominčke. Na mizi pa osvežujoča pijača in domače pecivo.

Po kratkem sprejemu so nam predstavili Arhiv RS, arhivskega informacijskega sistema, arhivskega gradiva s posebnim poudarkom na gradivo društav, fototeke (spravljanje in označevanje fotografij), ogled laboratorijev za konservacijo in restavriranje arhivskega gradiva na pergamentu in papirju ter mikrofilmanja in računalniškega skeniranja arhivskega gradiva.

Dr. Marjan Drnovšek nam je sodelavci predstavil Institut za slovensko izseljenstvo pri ZRC Slovenske akademije znanosti in umetnosti, njihovo zanimanje in delo na arhivskemu gradivu društav. Izdajajo revijo *Dve domovini*, *Biltan* in več drugih knjig o izseljenosti.

Naslednji dan nam je mag. Branko Kozina predstavil Zgodovinski arhiv Ljubljana. Imeli smo predavanje in praktični seminar o ravnanju z gradivom, pisarniško poslovanje (sistemi evidenca gradiva) popisovanje, tehnična oprema, označevanje, shranjevanje, varovanje pred poškodbami (ureditev arhivskih depozitov in opreme), računalniški programi itd.

Popoldne smo imeli sprejem v Državnem zboru, ogled poslopja in prostorov ter njihovo delo pri spravljanju zapisov in vsega nastajajočega gradiva, knjižničnega oddelka, interneta in elektronske pošte. Narodni muzej Slovenije - Ogled razstave, Slovenci v 20. stoletju v Muzeju novejše zgodovine.

V sredo smo se popeljali z avtobusom v Ptuj in si ogledali Zgodovinski arhiv Ptuj. Tam nas je direktor Ivan Lovrenčič sodelavci zelo prijazno sprejel in nas seznanil z zgodovino Ptujskega arhiva, ter arhiva Ptujskega gradu. Kjer je bilo gradivo o njem ohranljeno (tudi po arhivih v Gradcu, kjer je živel), so lahko izdali knjigo Janeza Puha, tovarnarja, Slovenca, katero so nam poleg drugih knjig tudi to poklonili. Po prijetnem kosilu, smo si ogledali stari del mesta, Ptujski grad, kjer so v neprecenljivi vrednosti ohranjeni pohištvo in slike. Ogledali smo si tudi gotsko cerkev na Ptujski gori in se seznanili z njenog dolgo in bogato zgodovino. Popeljali so nas tudi v vinsko klet, kjer smo občudovali shranjeno najstarejše vino v Sloveniji prepleteno s pajčevino.

Naslednji dan smo bili gostje Nadškofijskega arhiva v Ljubljani. Dr. Bogdan Kolar sodelavci nam je predstavil gradivo, ki nastaja v župnijah, škofijah in drugih cerkvenih ustanovah. Prvo listino, pisano na pergament hranijo iz leta 1140. Obrazložili in pokazali so nam matične knjige Katoliške cerkve od 16. stoletja do danes kot vir za proučevanje naših prednikov (genealogije). Kdo želi, se lahko obrne tudi na skofije v Sloveniji za razne podatke o svojih prednikih. Obrazložili so nam tudi kako in na kakšen način so se morale matične knjige pisati pod raznimi vladarji.

V (NUK) Narodni in univerzitetni knjiznici v Ljubljani, nas je seznanil mag. Mihael Glavan z rokopisi ter zapuščinami slovenskih kulturnih in znanstvenih delavcev, katere tam hranijo in so nam bile na ogled, kot na primer Prešernov rokopis, Cankarjev rokopis in drugi. Tudi mag. Rozina Svent nas je seznanila kako neprecenljive vrednosti je vsa izseljenska dokumentacija za nadaljnje študije. Hranijo vse po dvoje (če nimajo kopirajo) tako, da se original ohrani in se z uporabo ne uničuje.

Obisk slovenske kinoteke - v dvorani smo si gledali po kratkem govoru in predstavitvi slovenske kinoteke, direktorja Silvana Furlan in arivistke Tatjane Rezec Stibilj, nekaj izbranih slovenskih dokumentar-

nih filmov Slovenskega filmskega arhiva. V petek smo obiskali Pokrajinski arhiv Koper. Direktorica Maruša Zagradnik in mag. Malica Trebše-Štolfa, so nas popeljale do okrogle mize, kjer nas je čakala hladna pijača po dolgi in vroči vožnji. Predstavili so nam njihovo delo, skrb za gradivo, poseben poudarek kako naj si izseljenska društava urejajo arhivsko gradivo in kakšen pomen ima arhivsko gradivo društev slovenskih rojakov.

Program je potekal dopoldne in popoldne, bil je zelo strnjen in vsi udeleženci smo ga zvesto sledili, saj je bil zelo zanimiv.

Naj se tu zahvalim vsem, ki so prispevali k programu in nam strokovno pomagali, da bomo lažje in pravilneje, če se tako izrazim, pospravljali naše gradivo in ga hranili bodočim rodovom. Vsi udeleženci seminarja smo se med seboj zelo lepo razumeli ter navezali prijateljske stike.

Tudi na razvedrilo niso pozabili. Po uradnem zaključku smo imeli ogled Kopra in nato z ladjo Laho iz Kopra do Pirana, kjer smo si ogledali to lepo srednjeveško mesto in cerkev. Drugo jutro nas je avtobus popeljal da Postojnske jame, biser Krasa in naprej do Idrije, do dobrih žlikrofov. Pod vodstvom pristrnega vodiča smo si ogledali rove, kjer so še nedolgo nazaj kopali rudo. Tudi na grad smo se povzpeli in si ogledali muzej živega srebra. Nato smo nadaljevali pot proti Bledu in v hotelu kmalu utrujeni zaspali. Drugo jutro smo se povzpeli na Blejski grad in nato z ladjico na Blejski otok. Bilo je čudovito, saj smo imeli tudi pevce med nami. Prepevali smo vse povsod, posebno sta se ujemala Ivan Kobal iz Avstralije in Silva Plut iz Kanade, ki sta iskoristila vsako prostoto minuto za petje, ter Cecilija Dolgan in njena nekdanja učiteljica petja Florence Unetic iz USA.

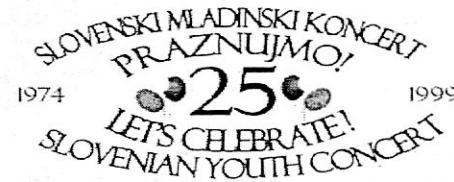
Posebno pozornost nam je posvetila naša vsakodnevna spremišljevalka iz Urada za Slovence po svetu Vesna Gornik, kateri se najlepše zahvaljujem za njeno prijaznost in skrb.

Ob prihodu nazaj v Ljubljano iz Ptuja blizu 12. ure ponoči je nastal problem, ker so bili avtomobili parkirani nepravilno na ulici in avtobus ni mogel naprej ne nazaj, tako da jih je bilo treba prenesti bolj h kraju. Razvidno iz pesmi, ki so ji spesnili v nekaj minutah in ji tudi zapeli Ivan Kobal, Silva Plut in Veronika Ferfolja.

*Le nekaj dni je Vesna z nami,
vendar prav vsi smo jo vzljubili
in ko v domove svoje bomo se vrnili,
v spominu lepem bomo jo hranili.
Kako po mestnih nas arhivih je vodila,
po mestnih ulicah pred nami je hodila,
nenehno nas preševala,
da nebi koga izgubila.*

*Po sobah vsakega posebej je budila,
in kovčke naše je na avtobus nosila,
probleme ne reševala,
po tesnih ulicah z ekipo arhivarjev avtomobile dvigovala,
da z avtobusom prav pred vrata MRAKOVE gostilne pripeljala.*

Milena Brgoč, Historični Arhiv za Slovence v Avstraliji

2. oktober 1999, ob 16.00 uri
v Slovenskem društvu
Planica Springvale
11 Soden Road, Bangholme VIC

Vse bliže k promocijski akciji Slovenci na Olimpijskih igrah Sydney 2000 -

Slovenija skupaj z avstralskimi Slovenci

Vesna Nahtigal in prof. Vladimir Pezdirc iz Slovenije ter Alfred Brežnik, ataše slovenske olimpijske reprezentance predstavili svojo delovno verzijo

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE, S. G., F.A./

Vesna Nahtigal, vodja sejemskih projektov pri Centru za promocijo turizma Slovenije in na novo postavljena direktorica Slovenske hiše v času olimpijskih iger Sydney 2000 ter **prof. Vladimir Pezdirc**, predstojnik Oddelka za oblikovanje pri Akademiji za likovno umetnost in direktor podjetja Qadrat Design iz Ljubljane, sta v Klubu Triglav predstavnikom slovenske skupnosti predstavila delovno verzijo, ki jo želite uresničiti skupaj z Olimpijskim komitejem Slovenije in z atašejem slovenske olimpijske reprezentance Sydney 2000 Alfredom Brežnikom. Ž njim sta tudi obiskala razne objekte kjer naj bi Slovenija, skupaj z avstralskimi Slovenci, pokazala svoje turistične, kulinarische, gospodarske, kulturne in druge značilnosti, pa tudi predstavila značilnosti slovenske dediščine, in seveda ne nazadnje moderno in napredno slovensko državo, ki se bo na olimpijskih igrah identificirala predvsem s svojimi športniki. Seveda so se vsi trije udeležili tudi drugih pomembnih sestankov z Avstralci.

Idejno zasnova, organizacijo in izvedbo vseh promotivnih aktivnosti ob olimpijskih igrah Sydney 2000 je prevzel *Center za promocijo turizma Slovenije - Slovenian Tourist Board*. Vesna Nahtigal pa je direktorica *Slovenske hiše* in glavni koordinator vseh dejavnosti.

V nedeljo, 25. julija 1999 so bili na sestanku v prostorih Kluba Triglav prisotni: v imenu Kluba Triglav Peter Krope, Emil Kukovec in Dominik Smuk, v imenu Slovenskega društva Sydney Ivan Koželj, Lojze Kmetič, Tanja Smrdel in Martin Danev, v imenu Verskega in kulturnega središča sv. Rafaela pater Filip Rupnik, tu so bili še Marjan Cesar ter Stanka Gregorič in Florjan Auser v imenu Glasa Slovenije in internetovega Stišča avstralskih Slovencev.

Vesna Nahtigal, prof. Vladimir Pezdirc in Alfred Brežnik so razložili zahteve in ambiciozen program, ki naj bi se mu priključili ne samo Slovenci iz Sydnea, ampak iz vse Avstralije.

Z leve: prof. Vladimir Pezdirc, Vesna Nahtigal in Alfred Brežnik

Alfred Brežnik je povedal, da je poslal prošnje za sponzorstvo 26 slovenskim organizacijam in društvom, pa tudi posameznikom, vendar razen od Kluba Triglav, Slovenskega društva Sydnea, Verskega in kulturnega središča sv. Rafaela, Igralske skupine (vsi iz Sydnea), ki so se prijavili za sponzorstvo, še ni bil odgovora od nikogar. Razložil je del ambicioznega načrta z željo, da pristavijo svoj delež tudi ostali Slovenci v Avstraliji, saj je olimpijski čas trenutek, ki ga večina izmed nas živi in doživi samo enkrat in je čas združevanja in skupnih akcij.

Vesna Nahtigal je govorila o *Slovenski hiši*, ki bo odprta v času olimpijskih iger in dva tedna v času paraolimpijskih iger na dvanaestem nadstropju v 99 York str. v centru Sydnea; prostori merijo 181 kvadratnih metrov. Vendar to ni vse: v pritličju jim bo na razpolago konferenčna soba, z še večjim navdušenjem pa je govorila o *Slovenski gostilni*, ki bo v bližini, v prostorih že obstoječe restavracije. V času iger bo tukaj predstavilo slovenske kulinarische posebnosti nekaj kuharjev iz Slovenije. Tu se bodo torej pripravljale slovenske kuhrske specialitete in točile slovenske alkoholne pijače.

Ssimpatična in ambiciozna Vesna Nahtigal je dejala, da "nameravajo zlesti skozi hrano gostu v želodec" in s tem seveda pritegniti po-zornost na vse kar je slovenskega.

Prof. Vladimir (kličejo ga kar Ljubo) Pezdirc pa je osve-

til svoje delo, delo oblikovalca, aranžera in nasploh človeka, ki bo odgovoren za zunanjji izgled celostne podobe Slovenske hiše, gostilne, pa tudi za prostore slovenskih društev in verskega središča, kjer se bodo odvijala razna srečanja, nastopi kulturnih skupin in razstave. Seveda s sodelovanjem slovenskih avstralskih folklornih skupin, pevskih zborov in s prikazom vsega pomembnega kar smo avstralski Slovenci ustvarili.

Povedal je tudi, da nameravajo v nekaterih delih Sydnea Cityja postaviti informativne točke o Sloveniji, kjer bi točili zastonj Radensko, ponekod bi s slovenskimi stojnic ponujali slovenske posebnosti.

Stanka Gregorič in Florjan Auser sta ponudila nekaj svojih idej, nekatere so bile sprejete: posredovala sta pri Frenku Vodušku, ki se je strinjal s predlogom, da dovaža meso iz svoje klavnice *Vodusek Meat* iz viktorijskega Cobrama za Slovensko gostilno. Florjan Auser se je zavzemal za celostno oblikovno podobo vsega slovenskega, ne samo v Slovenski hiši in v sydneyskih društvih, ampak tudi v slovenskih društvih po Avstraliji. Dejavnosti in dogodke v dvoranah sydneyskih Slovencev se ne sme podcenjevati. Poleg nekaj drugih idej sta ponudila seveda tudi svoj medijski delež pri razširjanju raznih informacij in obvestil.

Marijan Cesar in prof. Vladimir Pezdirc sta z društvenimi delavci razvila idejo, da se za slovensko drugo generacijo, ki

naj bi se priključila prostovoljcem (vsak bi imel plačano hrano in stanovanje, dobil po eno brezplačno vstopnico za olimpijsko tekmovanje) organizira kamp s šotori (morda na zemljiščih slovenskih društev), kjer bi se mladi potomci Slovencev iz vse Avstralije med seboj spoznavali, se zabavali in s tem bi jim bila seveda tudi dana enkratna, živilska možnost prisostvovati in sodelovati pri olimpijskem dogajanju; obenem

Ivan Koželj, predsednik Slovenskega društva Sydnea z okvirno predstavitvijo Slovenske hiše

pa bi seveda morali sprejeti določene dolžnosti in dela.

Do sedaj se ve da bodo v času Ol Sydney 2000 v Sydneju nastopili Jazz club Gajo quintet, Vlado Kreslin in Renato Chicco trio. Organizator bo med dogajanjji okoli Slovenske hiše in Slovenske gostilne tujcem prikazal tudi slovenske narodne noše, domačo obrt in druge slovenske zanimivosti. V program bodo vključeni slovenski klub in društva ter versko središče.

Seveda so zanekrat še vsi načrti in ideje na papirju, do uresničitve je še dolga in naporna pot, ki ne bo brez težav in končno tudi ne brez odstopanj.

In še dve zanimivosti

- Verjetno bosta prišla v Sydney v času Ol Sydney 2000 slovenski predsednik Milan Kučan in najstarejši še živeči olimpionik Leon Štukelj iz Maribora, ki bi štel takrat že skoraj 102 let.

- Center za promocijo turizma Slovenije želi v času Ol pritegniti pozornost petičnih avstralskih in drugih turistov; v Evropo potuje vsako leto okoli 700.000 Avstralcev ne da bi obiskali Slovenijo, Slovenijo je lani obiskalo 3.900 Avstralcev.

Slovenci v Avstraliji edina etnična skupina, ki ob jubileju hidroenergetskega projekta Snowy prieja slovesnosti v krogu svoje skupnosti

Tretja knjiga Ivana Kobala "The Snowy - Cradle of a New Australia" bo uradno predstavljena v Canberri 17. avgusta

Imamo pa že tudi prve kadre dokumentarnih posnetkov

"Slovenci v Snowyju - predno nam uide čas"

Izredno uspešno srečanje v Klubu Triglav - podelitev priznanj bivšim delavcem na Snowyju

Drugo srečanje in podelitev priznanj 29. avgusta 1999 v Slovenskem društvu Sydney

Tretje srečanje in podelitev priznanj 3. oktobra v Melbourneu

SYDNEY / GLAS SLOVENIJE, S.G./ - V nedeljo, 18. julija 1999 so v Klubu Triglav Sydney stekli prvi kadri dokumentarnega projekta "Slovenci v Snowyju - predno nam uide čas" (produtent Florjan Auser). V Klubu Triglav so tako vsakoletna srečanja sicer že tradicionalna, vendar je bilo letos drugače, še bolj vznemirljivo in slovesno. Bivšim delavcem na hidroenergetskem projektu Snowy Mountains so namreč podelili posebna priznanja (v sklopu projekta Slovenci v Snowyju - predno nam uide čas). S tem je slovenska skupnost v Avstraliji zabeležila prvo spominsko slovesnost ob 50-letnici Snowyja. In s spominskimi srečanji bo organizator projekta nadaljeval; 29. avgusta letos bo velika slovesnost v Slovenskem društvu Sydney, 3. oktobra pa v Melbourneu.

Na srečanju v Klubu Triglav se je zbrala množica bivših delavcev in njihovih družinskih članov. Ti delavci so na gigantskem hidroenergetskem projektu svetovnega merila pustili krvave žulje in svoja najlepša mladostna leta. Ja, pa tudi lepe in nepozabne trenutki. Žal nekateri tudi svoje zdravje. A še vedno srečnejši od tistih, ki so tam žrtovali svoja mlada življenja.

Prisotni v dvorani so ginjeni in s solznimi očmi spremljali ponosen in pokončen korak teh "mladeničev", res tu in tam že malce šibak, pa nič zato; odločno so "korakali" proti odru, kjer je Mariza Ličan iz seznama brala njihova imena, Tanya Plibersek MP pa jim izročila priznanja. Prav gotovo so bila to prva priznanja, ki so jih dobili za težko delo na Snowyju in navdušenja niso skrivali; tu in tam pa si je kdo na skrivaj obriral kakšno "moško" solzo, ki se je utrnila ob spominih na stare čase.

In kaj vse niso delali na Snežnih gorah? Na obrazcih, ki jim jih je organizator tega srečanja poslal pred dnevi so pisali - nekateri v slovenščini, da so bili "minerji", "kovači", "vrtalci", "varilci", "mehanikarji", "ključavničarji", "vozniki tovornih vozil", "vozniki lokomotiv", "kuharji", drugi pa so svoja opravila opisali kar v angleščini: "concret linerji", "hand minerji", "loco driverji", "plant operatorji", "general hand workerji", "jumbo fitterji", "dimond drillerji", "fitter welderji", "fitter maschinisti", "auto electricians", "diesel fitterji" in tako naprej. Vsak njihov odgovor pa je postavljal nova vprašanja: kje so delali, v katerem kraju? V Jindabyne, Tumut, Adaminaby, Geehi... In v katerem kampu? Jindabyne Dam, Island Bend, Section Creek, Bogong Creek, Eucumbene Portal, Junction Shaft, Bogong Creek, Geehi Work Centre, Tantangara, Bella Vista, O'Hares, River Camp, Khancoban Township, Mill Camp, East Cooma, Tumut Pond (Survey) itd.

Od tu so torej prihajali ob večerih z dela da jih skorajda nisi prepoznaš, črni in umazani, na smrt utrujeni a vendar še vedno dobre volje in pripravljeni za kakšno pesem ali partijo kart ob polno obloženi mizi v kakšem "pubu". Nadvse ganljivo in zanimivo je povedala pred mikrofonom svojo zgodbo Mariza Ličan. Ja, Snowy je izpisal marsikatero zgodbo o ženskah-priseljenkah, tudi o Slovenkah. Res so bile redke, zato pa toliko bolj izjemne. Marizo, mlado učiteljico, je soprog Milan, znani in popularni miner, pripeljal v puščavo Snowya, kjer se je pač moralna oprijeti vsakršnega dela. Prala je kožnike in servirala, pa ne za dolgo, saj tega dela ni bila vajena... Marizino poglavje iz življenja v Snežnih gorah ni edino. Svoje neizpovedane zgodbe skrivajo globoko v sebi še Majda, Nada in veliko drugih.

Povabilu na prvo slovesnost v Klub Triglav so se odzvali sledeči častni gostje: Tanya Plibersek MP, poslanka v zveznem parlamentu v Canberri za volilni okraj Sydney in podpredsednica Prijateljske parlamentarne skupine med Avstralijo in Slovenijo; Helena Drnovšek-Zorko je udeležbo v zadnjem trenutku odpovedala; Alfred Brežnik, častni generalni konzul RS iz Sydneysa, Dušan Lajović, častni generalni konzul RS za Novo Zelandijo s soprogo; Josephine Kneipp, predstavnica Snowy Mountains Authority iz Coome - direktorica proslav ob 50-letnici; Tony Mulvihil, bivši senator se je opravičil zaradi bolezni; Olya Booyer, direktorica radijskih oddaj na SBS radiu; pater Valerijan Jenko O.F.M; pater Filip Rupnik O.F.M se je opravičil zaradi drugih dolžnosti; Mariza Ličan, urednica slovenskih oddaj na SBS radiu Sydney, s soprogom; Stanka Gregorič, urednica Glasa Slovenije; Ivan Koželj, predsednik Slovenskega društva Sydney, Ivan Kobal, avtor treh knjig o Snowyju in Ivan Rudolf, predsednik Slovenskega društva Planica Wollongong s soprogi.

Program je v slovenščini in angleščini odlično pripravljen in vodil Peter Kropel. Spregovorili pa so še: Tanya Plibersek MP, Josephine Kneipp, Olya Booyer, Ivan Kobal in pater Valerijan Jenko, ki je poudaril veliko vlogo slovenskih duhovnikov dr. Ivana Mikula in Bernarda Ambrožiča.

Josephine Kneipp, predstavnica Snowy Mountains Authority nam je povedala, da smo avstralski Slovenci edina etnična skupina, ki je letos ob 50-letnici SMS aktivna in ki prieja slovesnosti v krogu svoje skupnosti.

Fotoreportaža s podelitve spominskih priznanj

Foto: Izzy Perko & Florjan

Na Snowy Men Picnicu v Klubu Triglav je spregovorila tudi Mariza Ličan

Vesela sem da smo učakali 50-letnico projekta Snowy Mountains Scheme tukaj v Klubu Triglav, kjer smo se sicer srečevali vsoko leto in obujali spomine - tako jih bomo tudi danes.

Pa začnimo: spoštovani gostje in prijatelji slovenske skupnosti, posebno pa naši veterani, graditelji nove avstralske zgodovine, delavci s Snowy Mountainsa, med katere spadam tudi jaz.

Spominjam se prvega srečanja z vami, bilo je v juliju 1966, v Avstraliji sem bila le deset dni. Nedelja je bila in zbrali smo se v hotelu Princ of Wales v Coomi. Se še spominjate hotela? Ja, bilo je morda tam dvajset do trideset slovenskih fantov, ki so prišli na običajna nedeljska srečanja in tokrat tudi na ogled Milanove žene - uvožene iz Slovenije. Bili so to pravi korenjaki, lepi mladeniči, polni zagnanosti po delu in želji po družbi. Le nekateri so se mi pridružili in me povprašali po Sloveniji. Začudena pa sem bila, da sem v nekaj minutah dobila pred seboj morda petnajst kozarčkov "tiamarie", ki je nisem poznala in kar tekmovali so, da bi mi izkazali kako so prijazni, kakšni kavalirji so. Na žalost takrat kot stroga učiteljica nisem pila in zato je bilo moje začudenje še večje. Kaj vendar mislijo? Morda takrat nisem razumela tega početja, pozneje pa mi je bilo to zelo jasno, fantje niso vedeli kako bi mi najbolje izkazali dobrodošlico.

Največ jih je prišlo v Avstralijo brez državljanstva, brez narodnosti, bili so označeni kot "stateless", nekateri so šteli manj kot osemnajst let, otroci so bili, bi lahko rekli. Nato so postali Jugoslovani, hočeš ali nočeš, takšni so bili časi. Šele danes, ko praznujemo 50-letnico so pravi Slovenci, kar pa so vedni bili in čutili v njihovih srcih. Marsikomu pa je bilo tudi vseeno, samo da je lahko živel in delal v svobodni deželi.

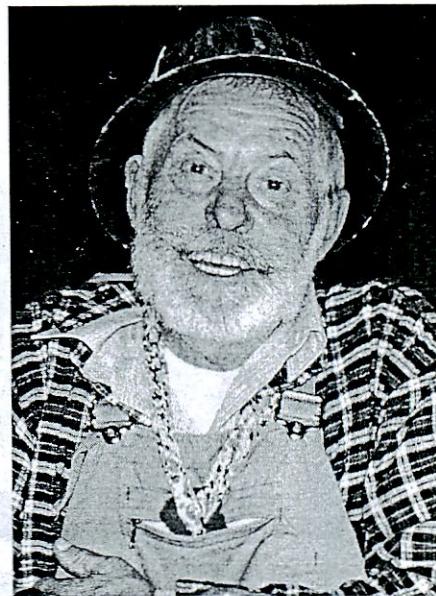
Moje prvo bivališče je bilo v Jindabyne, kjer sem odkrivala življenje mladih ljudi in se sama učila angleščine. Še danes sem hvaležna Slovenki, ki je tudi danes med nami, ki me je učila prvih angleških besed. Posebni dnevi so bili nedeljska srečanja, ja kje? v "pubu", tam smo se na hitro znašli, pogovorili, izmenjali novice iz domovine, hitro povprašali po pošti in novicah od doma. Tu ni bilo razlike od kod si kdo si, vsi smo bili kot bratje in sestre. Ali si dobil pošto od mame? si dobil pošto od očeta? kako je? kako da jaz tega ne dobim? takšni časi so bili - lepi in grdi.

Prav tako se spominjam fanta, mislim da je danes navzoč, kako je pričakoval prihod svoje žene iz Slovenije. Zaradi hude napetosti kako bo izgledala ta njegova bodoča žena si je z zobmi skrajšal nohte na rokah in na nogah in pel: "Tomorrow never come!" Pa je prišel "tomorrow" in prišla je njegova soproga in danes so srečna družina.

Pa še moje srečanje s tunelom ali predorom: že po nekaj metrih, ko me je mož odpeljal da bi si ogledala predor in jašek sem zavpila: saj imam občutek, da sem pokopana živa, odpelji me vendar čim prej ven! Ne morem vam opisati strahu, ki sem ga doživila, kajti globoko pod zemljo je črno, je vlažno, je grdo in ti naši mladi fantje so bili lepi ampak črni in umazani. Reskiralci so svoje življenje da so gradili nekaj za novo deželo Avstralijo. Zato sem jim pa toliko bolj z veseljem strégla v kuhinji in ko so prihajali jih nisem razpoznała. Po vsaki šihti, kot so rekli, jih je prišlo kakih tristo, vsi so bili črni, vsi so si bili podobni, edino da je eden bil nižji, višji, eden je bil bolj debel eden bolj suh. Ampak vsi enaki. In vsi so bili zelo, zelo prijazni, vsaj do mene in takšnih se spominjam. Bili so utrujeni ampak vedno dobre volje.

In tipam, da takšni ste danes, prav v teh dnevh, ko doživljate 50. letnico. Čestitamo vam in ponosni smo na vas. Avstralija je ta ponos že zabeležila in sedaj upamo da s projektom gospoda Auserja bo zabeležena tudi v rodni domovini. Čas je že, da tudi naša rojstna domovina prizna zasluge svojih državljanov v drugih deželah. Prav tako sem vesela, da danes, ko se oziram okrog opažam da so tukaj potomci, pa čeprav ni očeta, ali ni očetov, ker so darovali življenje za gradnjo tako velikega projekta, ostali so pa njihovi sinovi, njihove hčerke, ki bodo nadaljevale s tem ponosom. Čestitamo vam, dragi potomci, da ste se udeležili tega srečanja, vaši očetje bi bili ponosni na vas, kot smo mi.

Dragi veterani, pozabite na trd kruh in verjemite, da je bilo tudi takrat lepo!

"Ja, kje ste pa še drugi?"

Lojze vas vabi na srečanje v Slovensko društvo Sydney (29. avgusta) in na srečanje v Melbourne (3. oktobra) in... seveda, na veliko oktobrsko proslavo v Coomo in Jindabyne. V Coomi bomo v drevoredu zastav dvignili našo slovensko zastavo! Na veselo snidenje!

"Prijatelji, pridite, da skupaj obujamo spomine!"

ZANIMIVO

Pavla Gruden je bila prva Slovenka, ki se je zaposlila na Snežnih gorah v državnem hotelu pred božičem leta 1948, to delovno mesto pa je zapustila julija 1949, torej nekaj mesecev pred pričetkom projekta Snowy. Pavla pravi, da je bila v hotelu "dekla deklam" - se pravi, da je pospravljala sobe hotelskega osebja.

Pismo iz Kanade

Spoštovani gospod Florjan Auser,

gospod Danijel Brkovec iz Wentworthville - Sydney, mi je poslal vaš formular, katerega sem izpolnil in ga vračam s podatki glede mojega sodelovanja v Snowy Mountains. Tam sem bil zaposlen od leta 1954 pa vse skozi do leta 1967, kakor je razvidno iz zadnje reference, ki jo prilagam. Lep pozdrav Pavle Kersikla, Canada

Concrete Industries (Monier) Ltd
McNamara Corporation Limited
Paul Hardeman

21st June, 1967

To whom it may concern

Mr. P. Kersikla has been a member of our staff since the commencement of our tunnelling operations during June 1964, and his services with our Joint Venture have been terminated only because our work is now virtually complete. Initially he was appointed as Yard Foreman, later as Assistant to the General Superintendent, and for the last five months as General Superintendent of Surface Works. Mr. Kersikla's duties have included the handling of all materials required for tunnelling, including the preparation of explosives; control of aggregate production and concrete production; and control of surface equipment and yard maintenance.

Mr. Kersikla has been a most loyal and conscientious worker who has always devoted his best energies to the interest of the job.

D.H.B. Falconer
Project Manager

Še eno priznanje fantom iz Snowyja

Martha Magajna

V zadnjih tednih smo veliko slišali o delu in življenju naših ljudi, ki so gradili Snowy projekt. Še nekaj smo pozabili: Snowy projekt ni ustvaril samo največji hidroenergetski vir v Avstraliji. Hkrati s hidroelektrarnami so ustvarili tudi nekaj čudovitih jezer v avstralskih alpah kot so jezero Ecumbene in Jindabyne. Ta jezera, ki izgledajo kot da jih je ustvarila mati narava, so polna rib in na njihovih obalah se redno zbirajo ljubitelji narave in ribolova. Tako je naselje Buckenderra na Ecumbene jezeru že več desetletij drugi dom za kakih dvajset ali več slovenskih ribiških družin iz Sydneys, ki se poleg okusnih postri naužijojo tudi svežega zraka in pridobijo nove energije za vsakdanje življenje v Sydneyu.

V imenu slovenskih ribičev, ki uživajo sadove vašega dela, hvala vam, graditelji Snowy projekta.

Holland - R.U.C. Joint Venture. SAFETY & PRODUCTION

LOCATION	FOREMAN	ONE WEEK LOST TIME ACCIDENT	ACCIDENTS EXCAVATED LAST WEEK
TUNNEL	Eukan	45	551
TUNNEL	John Alford	42	469
		FORGE LAST WEEK	REACH SHIFT
		1020	AUSTRALIAN REGT
RANCHER			EUCAN 107
YARD CREW	WIFICARLANE	42	107-AUSTRALIAN
WORKSHOPS	KENITH	14	REACH FORER

SAFETY ALWAYS

Tabla na katero so v Snowiju zapisovali podatke in jih vsak dan sproti zbrisali ter zapisovali nove, redki so ostali zabeleženi - izginevali so za vedno

OBVESTILO

Zahvaljujem se vsem bivšim delavcem Snowy Mountains Scheme in drugim rojakom, ki so posredovali razne podatke, fotografije in druge dokumente (več imen bo objavljenih v naslednjih številkah), še posebej Angeli Fiumara iz Snowy Mountains Authority, Marizi Ličan, Miljanu Ličanu, Štefanu Merzelu, Frenku Valenčiču, Ivanu Kobalu, Petru Kropaju, Jožetu Pahorju, Ljenku Urbančiću, Jožetu Tomšiču in drugim. Zahvaljujem se tudi vsem, ki so naknadno poslali razne druge zgodovinske materiale in fotografije, tudi ti bodo pomagali ohraniti zgodovino Slovencev na Snowy projektu.

Opravičujemo se za vse nesporazume (za morebitne napačne podatke), predvsem pa za to, ker nismo (in verjetno ne bomo uspeli) poslati povabil na srečanja vsem bivšim delavcem Snowyja iz enostavnega razloga, ker nimamo njihovih naslovov, od nekaterih pa še niti imen. Zato prosimo vse, ki bodo brali te vrstice, da obvestijo svoje znance in prijatelje o srečanju, ki bo v Sydneyu, v Slovenskem društvu Sydney v nedeljo, 29. avgusta 1999, ob 13.00 uri in v Melbourneu v Verskem in kulturnem središču Kew v nedeljo, 3. oktobra, po sveti maši. *Florjan Auser, organizator projekta*

"Slovenci v Snowiju - predno nam uide čas"

Slovensko društvo Sydney

Nedelja, 29. avgust, ob 13.00 uri

Ples veteranov Snowyja

s podelitvijo spominskih priznanj

Kosilo ob 12.00 uri

Sobota, 4. september, ob 19.30 uri

Proslava očetovskega dne

Žrebanje loterije igralcev na igralne avtomate
Igra Continental Frankfurts

Nedelja, 19. september, od 14.00 do 16.00 ure

Zaplešimo v nedeljsko popoldne

z ansamblom Continental Frankfurts

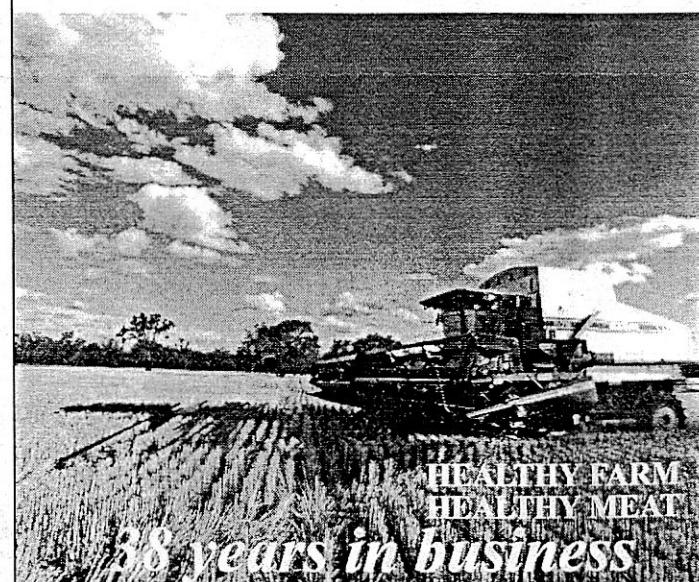
Vljudno vabljeni!

2-10 Elizabeth Street

Wetherill Park NSW 2164

Telefon (02) 9756 1658 Fax (02) 9756 1447

E-mail: slodsdy@zeta.org.au

38 years in business
22 years in Cobram

CANBERRA
Phone: 02-6 295 1222

COBRAM
Phone: 03-58722115

Še in še je spominov na Snowy...

FRANC SEDMAK, doma iz Koritnice na Pivki, ki je leta 1962 zgorel v goreči baraki v enem od kampov na Snowyu. Bil je torej ena izmed žrtev, ki so jih terjale Snežne gore. Zdravi in postavni fantje so tu za vedno pustili svoja mlaada življenja...

Fotografijo Franca Sedmaka posredoval Jože Tomšič z besedami:
Bila sva si kot brata!

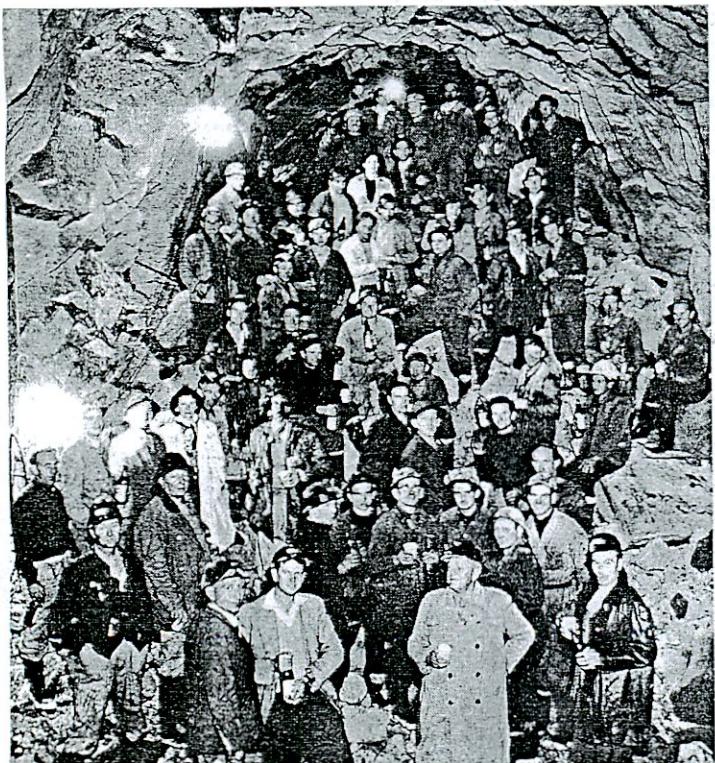
V tem požaru je zgorel Franc Sedmak

Snowy mountains scheme

Ste na sliki tudi vi ali vaš priatelj, znanec?

V sodelovanju s Snowy Mountains Authority, Glasom Slovenije in slovensko skupnostjo iščemo bivše delavce Snowya s fotografijami. Prosimo sporočite nam, če koga prepozname! Podatki so potrebeni za rekonstrukcijo originalne fotografije v času oktobrskega praznovanja v Jindabaynu.

V spomin **MIRKU MORIJU** - prvi slovenski žrtvi pri delu na Snowy Mountains Scheme Cooma, oktober 1957

Ivan Kobal

Zbogom, brat!
Nedeljski dan odpira se pred nami,
v pomladnem soncu zbuja se dežela,
po gmajni trava rasti je začela
in vse poganja drevje med gorami.

Prelep bi bil za nas ta dan pomladni;
navadno vemo, kje, kako se zbrati,
da jači se veselje, sloga z brati.
A danes-oh, kako smo nenavadni!

Pogled, beseda, čut prazno vprašuje:
trdi: ni res! to morda ni resnica!
Tovariša pa ni, on več ne čuje,
nesreče, smrti prišla je novica.

Na delu, revež, brez skrbi se šeta,
bodočnost sončna pred očmi mu sije
kdo ve, kod smrtna kosa se spreleta;
glej! voz težak čez njega v stran zavije.

Pomlad, zakaj prerano cvet будиš,
če noče sonce dalje več sijati?
Zakaj obljudblaš sad, drevo krasíš,
če ni jeseni plodne več pred vrat!

Na te, prijatelj vzorni tisočkrat
se spomnil bo, kdor kdaj te je poznal.
Naj Bog bo hvaljen, če te je pozval.
Na svodenje nekdaj in mir ti, brat!

Pismo iz Avstrije

Spoštovani gospod Auser, pri izvedbi
vašega projekta Snowy vam želim mnogo
uspehov. Pripomogel bom s promocijo
tukaj v Avstriji. Vse najboljše
Mirko Bogataj, vodja slovenske TV Avstria

In še to

Pozdravna pisma bivšim delavcem na Snowyu sta poslala Milan Kučan, predsednik Republike Slovenije in pater Metod Ogorevc O.F.M. iz Melbournea.

Na spominskih priznanjih podeljenih bivšim delavcem na Snowy Mountains Scheme piše:

"Kot veteranu Snowy Mountains Scheme in kot pionirju avstralske multikulture vam podeljujemo to spominsko priznanje. Vaše delo bo v ponos bodočim rodom. Slovenska skupnost..."

V gornjem desnem kotu priznanja pa je zapisana pesem Pavle Gruden iz leta 1958.

Upajmo, dâ bo organizatorju projekta Florjanu Auserju uspelo zajeti vse v objektiv video kamere... Nekje je bilo potrebno začeti, shoditi...

Prvi sponzorji so tu:

Klub Triglav St. John Community Club,
Slovensko društvo Sydney,

FP-Sydney,

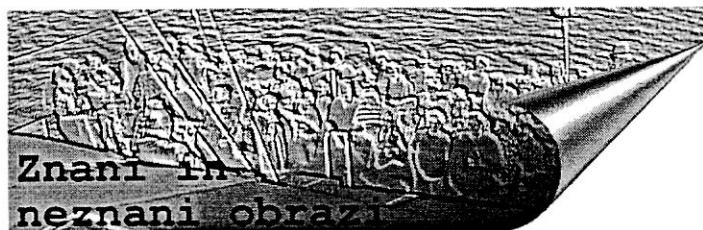
Vodušek Meats,

VTV Velenje

VELIKA HVALA VSEM!....

Se jim bodo pridružili še drugi?

Zgodovino vseh Slovencev na Snowyu se mora nekje zapisati in posneti na video trakove - predno nam uide čas!

LENTI LENKO - v Avstraliji rojeni...

Pogovarjal se je Florjan Auser

LENTI LENKO - sin slovenskih staršev, rojen 21. 2. 1972 v Melbourneu, lani je postal glasbeni učitelj. Starši so doma iz Savinjske doline. V družini Lenko so trije bratje in dve sestri. Mama in ata Lenko imata že šest vnučkov.

F.A.: Lenti, prvič sem vas videl na fotografiji v knjigi "Naša bitka za Slovenijo - Avstralija" s slovensko zastavo. Je bil to vaš prvi stik s slovensko skupnostjo?

L.L.: Takrat sem bil star dvajset let. Starši so člani Slovenskega društva Planica in jaz sem bil aktiven že od majhnega. Tja sem hodil v slovensko šolo, na zabave in plese, sodeloval sem pri raznih proslavah, kasneje pa v Kew v Verskem in kulturnem središču, kjer sem začel igrati na orgle pri svetih mašah. Sodeloval sem pri pevskem zboru Glasniki, spremjal sem jih na klaviaturo. Leta 1991, ko se je ustanovila Slovenska mladinska skupina, ustanovil jo je pater Niko Žvokelj, sem bil odbornik, potem za tri leta predsednik.

Vedno sem se spraševal zakaj Slovenci ali Hrvati nimajo svoje lastne države... Ko sem izvedel, da se je hotela Slovenija odcepiti od Jugoslavije, me je to zelo veselilo. Nisem fanatik niti nacionalist, vendar sem se od takrat naprej globoko zavzemal za slovensko samostojnost in sodeloval sem na vseh možnih prireditvah in demonstracijah. Ze prej sem pričel hoditi na sestanke Slovenskega narodnega sveta Viktorije, pisal sem razna protestna pisma, govoril sem na demonstracijah, bil sem na televiziji na tiskovnih konferencah. Sicer pa sem vedno sodeloval pri raznih glasbenih skupinah: pri Veselih Slovencih smo začeli leta 1991 Branko Kojc in Frenk Petelin, pozneje sem igral pri Karantaniji, že prej znamen ansamblu; tri leta smo igrali skupaj David Jakša, Joe Jakša, Edi Zupan, Frank Petelin, Anita Pahor in jaz. Rad imam slovensko glasbo.

F.A.: Zadnja leta slovenska skupnost nekako zamira - umira. Dejstvo je, da ste mlađi v Melbournu našli nekak

kontakt s patrom Metodom in da na nek način poskušati oživeti življenje slovenstva in tudi ta mladinska skupina dobiva svoj pomen.

L.L.: Moram reči, da je bil pater Niko tisti, ki je želel spraviti mladino skupaj in je uspel. Ne smem pa pozabiti patra Toneta Gorjupa, ki je že prej deloval med mladino. Imeli smo folklorno skupino Rožmarin, pevski zbor Glasniki in drugo... Pater Metod ima druge ideje, misli za naprej in moram reči, da prihaja v versko središče več ljudi kot prej. To je moje osebno mnenje. Sedaj je pričela delovati nova mladinska skupina, stari so okrog sedemnajst, devetnajst let. Imajo folklorno skupino Iskra, ki trenutno pleše. Mladina sodeluje tudi pri mladinskih mašah ali pa poprime za druga dela, n.pr. pomaga upokojencem itd.

F.A.: Kaj pa pri medijih, ali tam sodelujete?

L.L.: Na radiu SBS sodeluje druga generacija Slovencev z Elico Rizmal že šest ali sedem let z majhnimi premori, prav tako imamo že nekaj let svojo oddajo na Radiu 3 ZZZ vsako tretjo sredo v mesecu. Seveda sem bil vključen v priprave oddaj tudi jaz.

F.A.: Kako vidiš avstralsko Slovenijo skozi tvoje oči? Kako misliš da bi se dalo sodelovanje med mlajšimi in starejšimi izboljšati?

L.L.: Ljudje se morajo zavedati, da se časi spreminja, da prihaja za drugo že tudi tretja generacija in resnica je ta da živimo v državi v kateri govorimo angleško in da slovenščina ni tako važna da bi morali znati jezik tako dobro kot oni ki živijo v Sloveniji. Dosti mladih ne zna slovenščine, važno je, da imajo v srcih občutek da so Slovenci in da imajo slovenske korenine. Tudi moja slovenščina je slaba, vendar se počutim kot Slovenec! Moja kri je slovenska! Moji sorodniki so Slovenci!

Pred leti smo mlađi skupaj demonstrirali, prišla je ta mladina, ki skorajda ni znala slovenščine,

"Dosti mladih v Avstraliji ne zna slovenščine, toda važno je, da imajo v srcih občutek da so Slovenci, da so njihove korenine slovenske... Tudi moja slovenščina je slaba, vendar se počutim kot Slovenec! Moja kri je slovenska! Moji sorodniki so Slovenci!"

Lenti Lenko

nosila je transparente v podporo Sloveniji. Imeli so v srcu pravi občutek: ponosni Avstralci! ponosni Slovenci! Tako kot jaz.

F.A.: Kaj meniš kako bo izgledala avstralska Slovenija čez nekaj let?

L.L.: Na žalost slovenska društva gredo svojo pot, bolj počasi, mladina nima interesa pri sodelovanju. Mladi se poročajo s partnerji drugih narodnosti, imajo službo, otroke, skratka svoje življenje. Njihova miselnost je da so tukaj rojeni in ne potrebujejo center kjer bi se morali zbirati. Njim slovensko društvo ali klub ne pomeni dosti. Oni imajo svoje življenje. Zmanjkuje tudi časa da bi prisločili na pomoč. Takšna in drugačna mnenja sem slišal od mlajših. Nekatere pa tudi odvračajo starci nesporazumi med starši in pravijo da bodo raje ostali ob strani. Slovenci so zgradili svoje klube, društva, cerkve... to mora vseeno iti naprej in bog ve kdo bo skrbel nekega dne za vse to.

F.A.: Misliš, da se bo mladina čez deset ali več let vrnila, ko se bodo spremenila vodstva?

L.L.: Upam, da se bo kaj zgodilo. Resnici na ljubo-pamoram povedati, da med mlajšimi ni tistega pravega občutka in da jih ne bo. V Sydneju sem opazil, da so že začeli plačevati osebje za šankom, v Melbourneu tega še ni. Še ne razmišljajo podjetniško. Naši starši so vložili toliko v te stavbe in žalostno bi bilo da nekega dne vse propade.

F.A.: Imaš občutek da bi se morali za to poskrbeti avstralski Slovenci ali bi morala prisluščiti na pomoč tudi Slovenija sama?

L.L.: Najprej avstralski Slovenci. Problem je v tem da nismo dovolj enotni. Zadnje čase se stvari v Melbourneu izboljšujejo. Slovenska skupnost v Avstraliji je maloštevilčna in čeprav imamo različna mišljenja in ideje moramo spoštovati eden drugega. Nekateri pa žal misljijo samo na svoje osebne interese.

Lenti Lenko

Vsi moramo delati za skupnost in ne za sebe.

F.A.: Kako ti gledaš na to, da bi imeli Slovenci v Sydneju ali Melbourne, ali kje druge nekakšo trajno slovensko hišo ali slovenski muzej, kamor bi spravljali "svojo zgodovino", dokumentacijo, fotografije, video posnetke in drugo? Po predalih ostaja vse preveč dokumentov, res so pričeli zbirati arhive v verskem središču Kew in v Slovenskem društvu Melbourne, toda kako pomembno se tebi združi vse to in tudi tvojim prijateljem?

L.L.: Mislim, da imajo ljudje doma razne dokumente in fotografije - arhive v malem. Imel sem idejo pred leti... po vzoru neke španske hiše v Melbourne; tam je španska glasba, hrana in vse drugo in ljudje pridejo tja. Če bi imeli Slovenci nekaj takšnega; Avstralci bi tako slovensko hišo obiskal in prišel nazaj, pripeljal druge, zanimal bi se za Slovenijo. To bi bila dobra promocija za Slovenije in bi bilo zelo pomembno. Ja, morali bi zbrati in nekje na nek način zabeležiti vso slovensko zgodovino v Avstraliji.

F.A.: Je kakšna razlika med Slovenci v Melbourne in Sydneju?

L.L.: Ne, vse so isti! Imamo iste probleme, mladi se žal ne zanimajo za klube in društva. Morda, morda se bo mladina oglašila ob trenutku, ko bi se kak klub ali društvo zaprlo.

Na obisku pri Voduškovi v Yarrawongi

Avstrijsko koroškim Slovencem je bila Avstralija izredno všeč...

Ljanko Urbančič podaril Gledališkemu muzeju v Ljubljani čitanko iz leta 1936

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Največ zaslug za prevod Shakespearja in za odrške uprizoritve v Sloveniji ima pesnik Oton Župančič (1878-1949), pesnik, prevajalec, dramatik in upravnik ljubljanskega gledališča. Prevedel je kar polovico Shakespearovih dram. Tako se je največ Slovencev seznanilo s Shakespearom že v dijaških letih. Eden izmed njih je bil naš sydneyški rojak Ljanko Urbančič, ki je ob otvoritvi Shakespearove razstave v Sydneju izročil mag. Franck Slivnik Slovensko čitanko za četrti razred srednjih in sorodnih šol. Ljanko se je iz te čitanke seznanil preko Župančičevega prevoda z odlomkom Shakespearovega *Beneškega trgovca* že tam leta 1936. Čitanko je podaril Slovenskemu gledališkemu muzeju.

Krstna in birmanska botra 54 otrokom

SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ - Marija in Lojze Košorok sta krstna in birmanska botra 54 otrokom. Kdo ju ne pozna, bila sta dolgoletna društvena delavca. Marija je nekaj let učila folklora, šivala narodne noše, pekla peciva in kuhalo, pripravljala razne prireditve in krasila dvorane. Lojze pa se je ukvarjal tudi z novinarstvom in nasploh s pisanjem o avstralskih Slovencih. Dvakrat je bil predsednik društva, je med ustanovitelji Kluba Triglav, 11 let je bil odbornik Slovenskega društva Sydney, eno leto je urejeval slovensko stran v pred leti izhajajočem tedeniku *Naše Novine*, štiri in pol leta pa v *Novo dobo*; je tudi sodelavec in blagajnik literarne revije *Slobodni razgovori*; pel je s Škrjančiki in sodeloval pri igralski skupini. Zadnja leta je član Izseljenskega odbora pri Slovenski izseljenski matici. Toda podrobnejše podatke o njima pustimo za drugič, za rubriko *Znani in neznani obrazzi*.

Lojze in Marija Košorok

Uspešni koncerti okteta Suha&Tria Lipuš
Avstralijo so prepotovali po dolgem in počez
Australski Slovenci pa se jih bomo še dolgo radi spominjali

Trio Lipuš je igral za ples...

Balinanje

Melbournški slovenski balinarji na tekmovanju v Sloveniji

/SBS radio Sydney, poročal Peter MANDELJ/ - Vodja skupine melbournških balinarjev, ki so prišli na enomesecno turnejo v Slovenijo je povedal Tomu Šajnu, da so prispeli v Ljubljano 29. julija. V skupini je osemnajst moških tekmovalcev in šest žensk. Prvo balinanje je bilo v Kranju, za tem so tekmovali v Portorožu, Ljubljani, Zabiču, na Črnom vrhu, kjer so se jim pridružili Hruški fantje.

To je drugo gostovanje avstralskih slovenskih balinarjev v Sloveniji. Peter Mandelj je povedal da je "prav balinanje združilo slovenska društva; v Viktoriji imamo pet slovenskih društev v katerih je balinanje hrbitenica dejavnosti teh društev... Tako je prišlo tudi do Slovenske balinarske zveze Viktorije..."

V Sloveniji je bila tudi ekipa istrskega balinarskega društva. Na koncu svoje turneje, v prvem tednu avgusta so Avstralci igrali še v Ilirske Bistrici.

Sydneyčani so se pomerili v Slovenskem društvu Sydney za pokal pokojnega Stanka Kocjančiča

SYDNEY /IVAN KOŽELJ, GLAS SLOVENIJE/ - V nedeljo, 25. julija so se v Slovenskem društvu Sydney pomerili balinarji Kluba Triglav, Planice Wollongong in Slovenskega društva Sydney za pokal pok. Stanka Kocjančiča. Pokal je osvojila ekipa Slovenskega društva Sydney v sestavi: Stankova soproga Draga Kocjančič, Ana Erzetič in Stanko

Draga Kocjančič, soproga pok. Stanka Kocjančiča

Revija PET ZVEZDIC, ki je letos praznovala pet let, je prisotna v večini slovenskih gostišč, restavracij, hotelov, med gurmanti, in ima med drugim tudi nalogu izobraževanja o druženju med jedmi in pijačami. Spremlja tudi delo slovenskih kuharjev po svetu. Uživajte inkuhajte z revijo PET ZVEZDIC. V njej sodelujejo najboljši kuharji, poznavalci vin in strokovnjaki za zdravo prehrano. Prinaša kulinarne novosti iz sveta, novosti živilske industrije in spreminja ponudbo slovenske gostinske opreme. Mesečno revijo PET ZVEZDIC lahko naročite na:

ČZD Kmečki Glas

Revija PET ZVEZDIC

Železna cesta 14, 1000 Ljubljana, Slovenija

Telefon iz Avstralije : 0011 - 386 - 61 - 173 53 59

Fax: iz Avstralije: 0011 - 386 - 61 - 173 53 77

NOVICE

iz revije **PET ZVEZDIC**

Priznanje mladinskih ekip kuharjev

Na kuharskem tekmovanju Eurogastro Junior '99 v Brnu na Češkem je slovenska nacionalna mladinska ekipa prejela bronasto medaljo.

Tudi njim bronasta medalja

Na mednarodni kuharski razstavi IKKA v Salzburgu je ekipa slovenskih kuharjev pod vodstvom Konrada Purgaja (Hotel Habakuk Maribor), v hudi konkurenči najboljših svetovnih kuharjev in slaščičarjev za svoje izdelke prejela bronasto medaljo. V ekipi so bili še Robert Šinkovec (Gostišče Šterk, Nova Gorica), Bine Blaško (Pekarna Vrhnik) in Franko Kenda (Marina Izola).

Kuharska olimpijada 2000

Slovensko ekipa bodo na kuharski olimpijadi leta 2000 v Berlinu sestavljeni: vodja ekipe Slavko Adamlje, Branko Časar, Konrad Purgaj, Bine Blaško in priznani kuhar iz Hita v Novi Gorici Franko Brecelj.

Mladinsko prvenstvo 2000
Tekmovanje Mladinsko prvenstvo 2000 na 29. Svetovni kongres kuharskih zvez bo od 23. do 28. januarja 2000 v Maastrichtu na Nizozemskem. Tu se bodo srečali priznani kuharski strokovnjaki iz celega sveta.

Izobraževanje

Slovenija izobražuje kader za vse gostinske in druge poklice. Tako ima n.pr. v Mariboru Višjo strokovno šolo za gostinstvo, ki izvaja študij programa gostinstva v Rogaški Slatini. Srednja šola za gostinstvo in turizem, pa tudi Živilska šola izobražuje poklice: pek, slaščičar, mesar, milinar, testeninar, oljar, pivovar, predelovalec sadja in zelenjave, živilski tehnik itd. Srednjo gostinsko in turistično

šolo imajo na primer tudi Izola, Novo mesto, Radenci in Ljubljana, Slovenj Gradec ima Poklicno gostinsko in lesarsko šolo, Bled Srednjo gostinsko šolo.

Ponudba varovalne prehrane

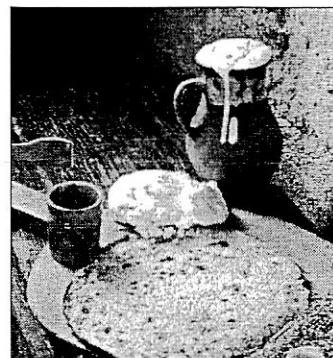
Mesarija in Gostišče Arvaj v Kranju se ves čas uspešno vključuje v projekt za pridobitev znaka "Varuje zdravje". Lani je prejela pravico do uporabe znaka Varovalni jedilnik, ki je prvi jedilnik te vrste v Sloveniji in v Evropi.

Priznanja za kakovost gostinske ponudbe

Uredništvo Pet zvezdic je podelilo priznanja sledenim: restavraciji Maxim - Ljubljana, gostišču Grad Tabor - Laško, gostišču Pri Poku - Brezovica pri Ljubljani, gostilni Pri Kuklju - Velike Lašče, gostišču Rajska ptica - Brezje pri Lipoglavu, restavraciji Hotela Kotnik - Kranjska gora, gostišču Franko - Staro selo pri Kobaridu, gostišču Kos - Novo mesto, gostilni Rajh - Bakovci, restavraciji Betnav - Maribor, restavraciji Grand hotela Union - Ljubljana, gostilni Kovač - Ljubljana, restavraciji Edvina - Seča pri Portorožu, restavraciji Hotela Casino Perla - Nova Gorica, gostilni Horvat-Lovenjak - Polana, gostilni Ančka - Šenčur, gostilni Lectar - Radovljica, Restavraciji Rotovž - Ljubljana, gostišče Urbanček - Trnovec pri Dramljah, restavraciji Hotela Storman - Veniše, restavraciji Grad - Otočec, gostilni Pri Lojetu - Dvorec Zemono - Vipava, gostilni Raduha - Luče, restavraciji Hotela Paka - Velenje in gostilni Pri Ahacu - Stopče pri Grobelnem.

Novica

V portoroškem hotelu Bernardin so ob poteku akcije Leto kulinarike in vina v turizmu 1999/2000 govorili o pripravah na ustanovitev Akademije za gastronomijo

Kmečki glas je izdal novo knjigo *Prleška kuhinja* avtorice Marije Fras, ki je recepte skrbno zapisovala in jih objavila. Zajela je območje Prlekije in dela Slovenskih goric od Ormoža, Ljutomerja, Radencev, Kapele, Lenarta, Juršincev, Sv. Andraža in vse do Ptuja. Cena 191 strani je 3780 SIT. Naročila pri Kmečki glas (naslov zgoraj).

Vino moje dežele

To je naslov štirinajstih televizijskih oddaj, v katerih se predstavljajo vsi vinorodni okoliši v Sloveniji, namen: predstaviti zgodovino in tradicijo slovenskega vinogradništva v vsakem okolišu, njihova vina in posebnosti, značilne jedi in spajanje teh jedi s krajevnimi vini.

Gostilna Pri Špornu v Radomljah polna slik slovenskih slikarjev

Gostilničar Ciril Cerar je občudovalec umetnosti in njegova gostilna je prava galerija slik slovenskih slikarjev. Gostilna ima že več kot dvestoletno zgodovino. Nekoč je bila obvezna postojanka furmanov in kasneje z domaćimi kolinami, danes je ena najboljših lokalov v Sloveniji.

Na Bledu tekmovanje koktejlov

Kar dvainštirideset barmanov in barmankov iz Italije, Češke, Slovaške, Madžarske, Turčije, Hrvatske in Slovenije je na 22. Pokalu Bleda streslo svoje šejkerje. Pripravljali so jih v stilu long drink, after in before diner. Letošnji Pokal Bleda je prejel barman Lukša Prlenda iz Hrvaške.

Posebej za revijo PET ZVEZDIC
recept iz šole kulinaričnih umetnosti na Brdu pri Kranju

Jabolko v mrežici z jagodno omako

Potrebujete: 250 g listnatega testa (puff pastry), 4 srednje velika jaboilka, 80 g mletih orehov, 40 g marelčne marmelade, limonin sok, jajce za premaz

Jabolka olupimo, izdolbemo sredico, votlinico pa nadevamo z zmesjo marmelade in mletih orehov, jabolka pomažemo z limoninim sokom. Testo razvaljamo na 3 mm debelo in ga narežemo na mrežico, vanj zavijemo nadevana jabolka, vsako posebej, testo premažemo z razvrkljenim jajcem in spečemo v razgrneti pečici, ki naj ima v začetku 220 stopinj Celzija, ko testo dobri lepo zlatu rumeni barvo, pa zmanjšamo temperaturo na 180 stopinj Celzija in pečemo nadaljnjih 10 minut. Ohlajena oziroma mlačna jabolka potresememo s sladkorjem v prahu in jih ponudimo z jagodno omako.

Jagodna omaka:
80 g svežih ali zmrznjenih jagod
sladkor po okusu

Jagode zmisamo s sladkorjem in prepasiramo

Prejeli smo za objavo...

Spoštovano uredništvo!

Cestitam vam za tako obširen Glas Slovenije, katerega moja mamica tako rada prebira in jaz z njo. Prav rad bi jo presenetil za njen rojstni dan, ki ga praznuje 14. septembra. Vem kaj je njena "vroča želja" - praznovati ta praznik z atekom, ker ga že štiri leta zelo pogreša. Ker ji te želje ne moremo izpolniti ji čestitamo vsaj preko vašega časopisa. Zahvaljujem se, če mi to željo izpolnite.

Vaš, v duhu Slovenec,
Erich Zdrasil, VIC

Draga mamica,

CILKA ZDRAŽIL

Iz globočine naših src ti želimo še na mnoga zdrava leta.
Ostani med nami, mama, mi te še potrebujemo!

Z veliko ljubeznijo tvoji otroci
Erich, Evelyn, Lilijanca
ter vnuki

Jacki, Erika, Rachella, Timček,
Breishen, Jonathan in Jacob

Opravičilo

V 144-145 številki Glas Slovenije se je v računalniku pomotoma "izgubilo" nekaj vrstic "Iz govora Lojzeta Košoroka na pogrebni maši" (Ivanke Bulovec). Konec teksta glasi: "Naj ponovim besede, ki jih je Prešeren zapisal svojemu prijatelju A. Smoletu, ki je tudi preminul v tujini: 'Ena sama se tebi je želja spolnila - v zemlji domači da truplo leži!' Počivaj v miru božjem v slovenski zemlji!" Na koncu je Lojze Košorok prebral sporočilo Slovenske izseljenske matice. To pot se Lojzetu Košoroku opravičujemo za napako.

V bolnišnici

"No oča, kako naj vas zdravimo, da vam najbolj všeč?"

"Prosil bi, da me zdravite tako, da bo pogreb v nedlejo."

Večni gobar

"Dober dan, mama, z Janezom bi se rad pogovoril, ali je doma?"

"Ga pa ni, je šel po gobe!"

"Bom pa malo počakal, je že dolgo kar je šel?"

"Ja, na Martinovo bo pa glih tri leta!"

Tuja žena

V parkiranem avtu se parček ljubeznično igra. Mimo pride moški in začne tolči po steklu.

"Kaj pa hočete, saj ta avto ni vaš!"

"Ne, ni, ampak žena je moja!"

TISKOVNI SKLAD

Glas Slovenije

\$ 10.00 I. Žabkar, neimenovan, J. Lah, J. Podravac, D. Bruncic; \$ 20.00 I. Cetin, M. Harej, S. Mersel, F.V. Javornik, S. Prosenak, P. Marinovic, J. Gerden; \$ 25.00 A. Mikuletic; \$ 30.00 A. Hren, U. Irhimeh in neimenovan; \$ 50.00 I. Rudolf, I. Legiša

HVALA

TAKE IN ONAKE

TILJO FRACIN
eno šinjor impjegato

Policaji in budilka na tleh

Frtacin: "Mi znaste, šinjor impjegato, vi povedat, zakaj dajo policaji budilko na tla?"

Impjegato: "Tege pa res ne vem!"

Frtacin: "Da vidijo, ko teče!"
/Primorske novice/

Kaseta
"Tiljo Frtacin in impjegato" je naprodaj v trgovini Jestrine Koper, Preskrbe Sežana in Goriške Nova Gorica.

Na zdravje!

V rubriki Pisma bralcev (str.2) smo objavili pismo naše bralke K.K. iz Melbournea, ki sprašuje za naravno zdravilo za rano na želodcu (stomach ulcers) in kilo-pruh (hernia). Prosimo naše bralce, če vedo za kakšno naravno zdravilo naj nam to sporočijo.

Zdravilo za želodec

Pred kratkim nam je Mimica Vodušek iz Viktorije pripovedovala o nasvetu njene mame - o zdravilu za želodec, dobro pa je tudi za druge težave: Spomladi nabratí šentjanževe cvetove, jih namečiti v steklenico pravega (virgin) oljnega olja. Pustiti stati v senci 14 dni; olje postane rdeče. Piti zjutraj po pol žličke.

Odslej v Avstraliji za nekatere ostarele cenejša zdravila - po receptu le \$ 3.20

Odslej lahko dobite Senior Health Card, če ste starejši, ženske od 61 let, moški od 65 let in če vaši osebni dohodki ne presegajo na leto:
- \$ 67.000 zakonski par; \$ 40.000 samci; \$ 73.396 za zakonski par, ki živi ločeno zaradi bolezni. Več informacij na telefon:

Centrelink 13 23 00

Inkontinenca ali uhajanje urina je problem vsake druge ženske po 50. letu

JANA/ - Slovenija je povzela novo švedsko metodo za operiranje oziroma zdravljenje inkontinence druga na svetu, prehiteli so jo samo Nizozemci. Po novi metodi, imenujejo jo TUT (tension free vaginal tape) kirurg ne prereže kože, temveč naredi približno centimeter dolgo zarezo v služnico med izhodom nožnice in sečne cevi. Skozi odprtino nato vstavi poseben trak iz sintetičnega materiala prolena, ki ga kirurgi že dolgo uporabljajo za zdravljenje dimeljskih kil. Ta se sam vraste v tkivo in ga ni treba šivati. Trak je takoj po operaciji trdna opora sečnici, po kateri izteka urin iz mehuria. Ob fizičnem naporu, kašljaju ali kihanju se sečnica ob traku stisne in tako zadrži močnejši pritisk iz trebušne votline. Operacija traja slabo uro, zanjo je potrebna le lokalna anestezija, po njej gre ženska lahko še isti dan domov. Če metode ne bodo uveli kaj kmalu tudi v Avstraliji, se bo treba odpeljati na ta enostaven operacijski poseg v Slovenijo.

Morda niste vedeli da...

- oddaja Radio SBS več kot 650 ur na teden v 68 jezikih - na več jezikih kot katera kolik druga radijska postaja na svetu

Uroš Slak,
poročevalec iz
Ljubljane

- SBS oddaja na AM in FM frekvencih v vseh večjih mestih po avstralskem kontinentu

- bo SBS naslednje leto proslavil svojo 25-letnico

- da oddaja SBS na frekvencah:

Melbourne 1224 am, 93.1 fm
Sydney 1107 am, 97.7 fm

Adelaide 106.3 fm

Brisbane 93.3 fm

Canberra 105.5 fm

Darwin 100.9 fm

Hobart 105.7 fm

Wollongong 1485 am

Perth 96.9 fm

Newcastle-The Hunter 1413 am

Glas Slovenije - sponsorji:
The Voice of Slovenia -
Sponsors:

EMONA
INSTRUMENTS

Impact International
Pty. Limited

ROSEWOOD
HOMES

GLAS
SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijs, Argentino, ZDA,
Kanado, Švicarijo, Avstrijo, Italijo,
Švedsko, na Japonsko
in Slovenijo

Arround Australia, Argentina,
USA, Canada, Switzerland,
Austria, Italy, Sweden, Japan and
Slovenia!